№ 5. Treſchdeen, 30. Janwarî. **1891.**

Sludinajumus nem preti:
Jelgawâ, pee Lankowska un Likopa kgeem, Leelajâ eelâ № 7, Helmſinga namâ, un Rihgâ, J. E. C. Kapteina kga grahmatu bodê, Eekſch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Makſa par ſludinajumeem:
8 kap. par ſihku rakſtu rindinu; pahrtulkoſchana iſ ſweſchahm walodahm par brihwu.

Latweeſchu Awiſes.

Iſnahk weenreiſ nedelâ.

Makſâ, Jelgawâ ſanemot par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makſâ, pahr paſtu peeſuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekſpedizija: Jelgawâ, pee Lankowska un Likopa kgeem, Leelajâ eelâ № 7.

Redakzijas adreſe: Jelgawâ, Walles eelâ № 7.

„Latw. Aw." war apſtellet:
Jelgawâ: Pee Lankowska un Likopa kgeem, Leelajâ eelâ № 7, „Latw. Aw." ekſpedizijâ. **Bauſkâ:** Steina kga aptekâ. **Talſôs:** J. Hirſchmana kga un H. Towa kga grahm. bodê. **Kuldigâ:** Ferd. Beſthorna kga un Hartmana kga grahm. bodê. **Rihgâ:** J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eekſch-Rihg. Leel. Kehninu eelâ № 10; W. F. Häckera drukatawâ, Paleijas eelâ № 3.

70. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apſtellet:
Eekſch- un ahrſemê: Rudolfa Moſſes kga wiſâs ekſpedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey kga grahmatu bodê. — **Walkâ:** M. Rudolffa kga grahmatu bodê. — **Pehterburgâ:** pee Pehterburgas zeen. Latweeſchu draudſes mahzitaja. — **Beſ tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widſemê**, kâ ari **Kurſemê.**

Kahds wahrds wezakeem pahr maſu behrnu audſinaſchanu.

Pahr behrnu audſinaſchanu jau ir plaſchi runats un ari ſchinî laikrakſtâ daudſreiſ rakſtits, bet tomehr wehl beeſchi redſam, zik daudſ pee tahs teek grehkots pret jaunâ paſaules pilſona meeſu un garu, un tamdehl peenahkahs, weenumehr atkahrtot jau daudſkahrtigi iſſazitos apzerejumus un padomus; jo ſchi leeta ir tik ſwariga, ka winas ne-eewehroſchana buhtu peeſkaitama pee wiſleelakajahm apgrehzibahm pret tautas nahkamibu un labklahſchanos. Gan neſchaubos, ka muhſu zeenijamee tehwi un godajamahs mahmulinas no wiſas ſirds neruhpetos pahr ſawu behrnu meeſas un gara labklahſchanos, — bet winu labos nodomus daudſreiſ iſjauz leetas nepraſchana un nepareiſi eeſkati. Tamdehl lai ſchihs rindinas noder wezakeem kâ aiſrahdijums uſ to, kas pee behrnu pareiſas audſinaſchanas ja-eewehro. It ihpaſchi greeſchos pee ruhpigajahm un mihligajahm mahtehm, kurahm gan wiswairak peenahkahs jauno ſtahdinu kopt un ſargat wina muhſcha pirmajâ laikmetâ.

Pirms nekâ kerames pee kahda darba, mehs ſew ſprauſcham mehrki, kuru gribam ſaſneegt. Tas mums ari jadara pee behrnu audſinaſchanas. Kahds nu gan ir winas mehrkis? Ar ihſeem wahrdeem ſakot: Iſaudſinat kreetnu zilweku un Deewa behrnu. Scho mehrki mehs nekad nedrihkſtam iſlaiſt no azim; tas mums ja-eewehro jau wiſjaunakajâ behrnibâ un tam jatuwojahs, attihſtot behrna meeſas un gara ſpehkus. Eewehrojot to, ka behrns ſawa muhſcha pirmajâ laikmetâ garigi wehl loti neſpehzigs, mehs taiſni (direkti) maſak waresim weizinat wina garigo attihſtibu, nekâ meeſigo, tamdehl mums ari ſchajâ zilweka muhſcha gabalâ wiswairak japeegreeſchahs pehdejai. To weizinadami, mehs ari tuwoſimees muhſu mehrka otram uſdewumam, gara attihſtiſchanai; jo „weſelâs meeſâs dſihwo weſels gars".

Schis nu ir tas ſtuhra akmenis, kas daudſahm mahtehm ſawas neſinaſchanas, un daſchu reiſ, Deewam ſchehl, ari ſawa peenahkuma ne-eewehroſchanas dehl ir par peedauſiſchanos. It ihpaſchi behrna muhſcha pirmajâ laikmetâ redſam, ka zilweka meeſigâ weſeliba netop peenahzigi eewehrota. Tâ eeradums, behrnus zeeti jo zeeti eeſeet autôs, kas — paldeews Deewam — daudſ retaki noteek, ir launums, kas eewehrojami maitâ weſelibu. Ir ſinams, ka ir teizami, jaunu behrninu eetiht autôs, lai wina lozekli tiktu iſſargati no nepareiſa ſtahwokla eenemſchanas, — bet tas ir jadara ar leelako ruhpibu. Jaunpeedſimuſcham behrnam waijaga ſawus lozeklus iſſteept un kuſtinat, lai tâ winôs raſtos dſihwiba un winſch tos eewingrotu. Kad nu behrnu zeeti jo zeeti eeſeen daſch'nedaſchadôs lakatôs un autôs, tad behrns teek kawets, winus kuſtinat. Schahdas eeſpoſtiſchanas augli ir tee, ka behrns pa welti iſſchkehrdê ſawus tâ jau wahjos ſpehkus, mehginadams atſwabinatees no mozoſchajeem ſpaideem, ka winſch paleek launs un kleedſ, un ka lozeklu beſdarbiba un noſpeeſchana kawê aſinu tezeſchanu un tâ maitâ weſelibu. Tapehz naw nekahds brihnums, ka behrns tur, kur tâ rihkojahs, paleek meeſigi neſpehzigs un daſchu reiſ pat kropls. Iſ bailehm, ka behrns netop kropls, mehs winu, tâ rihkodamees, par tahdu padaram.

Otrs launums, kas beeſchi ſaſtopams, ir knupiſchu doſchana; behrneem, kad tee kleedſ, eebahſch mutê no kahdas wezas ſeewinas (tahs wiſbeeſchaki ſcho darbu uſnemahs) eepreekſch ſa-ehſtus, lupatâ eetihtus ſaldumus. Mahtes, waj Juhs ſineet, ko Juhs ſaweem behrneem zaur to daudſreiſ paſneedſeet? Nê, Juhs to neſineet; jo tad jau Juhſu mahtes mihleſtiba Jums to ne-atwehletu darit. Tahs ir nahwigas ſahles, tee ir ſlimibas dihgli, ko Juhs teem atwehleet, waj pat leezeet padot! Tee zilweki, kas knupiſchus ſagatawo, daudſreiſ naw pilnigi weſeli, waj ir ari pat ar kahdu neſinamu, wahrigu ſlimibu ſaſlimuſchi, un ſchihs ſlimibas dihgli pahreet tad no ſeekalahm, kas eeſuhkuſchahs ſaldumôs, behrna aſinîs.

Turpmaks ſliktums, kas maſam behrnam daudſreiſ jazeeſch, ir tas, ka winam netop dots peeteekoſchi daudſ brihwibas. Eſmu redſejis, ka tahdus behrnus, kuru leelakâ waijadſiba ir, rahpajotees, waj zitadi kâ kuſtotees eewingrinat ſawus lozeklus, eeſeen ſchuhpulôs, waj noſtahda tahdâs weetâs, kur wineem teek eeſpehja laupita, ſcho waijadſibu apmeerinat, kamehr mahte nodarbojahs ar ſaimneezibas peenahkumeem, waj ari pat meklê pajautrinaſchanos. Tee ir launumi, kas behrnam ſahpigi juhtami.

Kâ gan ſchi nebuhſchana raduſees? Winas zehlonis wiſpirms meklejams eekſch tam, ka domâ, ka behrns, kam atſtahta brihwiba, waretu apſkahdetees. Sinams, beſ uſraudſibas winus nedrihkſt wis atſtaht. Mahtes aziſ waijaga arweenu uſ wineem luhkotees. Tas nu ir daſchahm mahtehm nepatihkami, un winahm truhkſt preekſch tam pazeetibas. — Tâ tad galu galâ wiſſwarigakais eemeſls atrodahs weeglumâ kahroſchanâ. Ir mahtes ſaſtopamas, kas eet ſchai ſinâ tik tahlu, ka winas peemirſt ſawu peenahkumu, behrnu ſihdit un to pilnigi nodod kalpotaju rokâs, kas, ſinams, tikai par to ruhpejahs, ka wineem buhtu maſak darba. Brihwibâ atſtahts behrns paſtahwigi ja-uſrauga; eeſeetu winu weenkahrſchi noleek pee malas un neleekahs par winu ne ſinot. Ja tikai winam nenoteek kahda redſama, ahriga nelaime, no kam jau winu ſargâ ſaites un ſpoſti, tad ir wiſs labi.

Schim netikumam, ka mahtes atraujahs no behrnu uſraudſibas un kopſchanas, ir ari zitâ ſinâ daudſ launaki augli, nekâ to domâ. No ſchi pirmâ launuma zelahs daudſ nelaimes, kas kaitê tikumibai, kas atriſina nama eedſihwotajus ſaiſtoſchahs mihleſtibas un zeenibas ſaites. Dſimtas labâ ſadſihwe iſnihkſt; behrni, ſchi laulato draugu zeetakâ ſaite, wairs neweeno wezaku ſirdis; tee ir wineem par naſtu. Waj tad kahds brihnums, ka tehwi mehgina nokratit ſcho ſlogu, kas mahtei ir pa gruhtu, un labpraht uſturahs ahrpus mahjas, un ka behrni, kas wezaku mahjâ naw redſejuſchi mihleſtibas, meklê ſew pagahdat atlihdſinajumu ahrpus tahs, un tâ daudſreiſ aprok ſawu tikumibu? Ja mahtes ſawu peenahkumu arweenu turetu preekſch azim, tad nebuhtu tik daudſ jaſuhdſahs pahr nepateizigeem behrneem, — tad dabigahs juſchanas raſtos katrâ ſirdi un tikumiba pati no ſewis labotos.

Naw neweena lihdſekla pret netikumibu, kas buhtu labaks, nekâ dſimtas dſihwes jaukums. Ja mihleſtibas gars ſaweeno dſimtas lozeklus, tad ruhpeſchanahs par mahjas ſaimneezibu top par ſeewas mihlako darbu un wihra patihkamako laika kawekli. Tâ zaur ſchi weena netikuma atmeſchanu jau taptu wiſpahriga laboſchanahs weizinata. Lai tikai ſeewas top par ihſtahm mahtehm, tad ari wihri buhs ihſteni tehwi un laulatee draugi! — Waj ta naw ſpihdoſcha alga Juhſu atſaziſchanai no neezigas ehrtibas un preeka mihkoſchanas? Waj tas naw leels atlihdſinajums par Juhſu upureem, ka tikſeet no ſaweem laulateem draugeem un behrneem mihletas un no paſaules godatas un zeenitas?

Naw wezaku, naw ari behrnu! Winu peenahkumi ir ſawſtarpigi, un ja wini no weenas puſes netop peenahzigi eewehroti, tad tee ari netaps no otras puſes zeenâ tureti. Behrnam waijaga jau wezakus mihlet, pirms winſch ſina, ka tam to wina peenahkums pawehl; jo kad behrns to tapehz dara, ka winam tas peenahkahs, tad tahda mihleſtiba naw ſirſniga, bet drihſak ta ir behrnam par naſtu. — Kâ nu to wezaki war ſaſneegt? To mums rahda daba. Pawaſarâ ſaule ar ſaweem ſiltajeem ſtareem ſkuhpſta kailo ſemi, un zaur ſcho ſkuhpſtiſchanu tur rodahs ſtahdini, kas preezigi ſawas galwinas pazel, ſirſnigi pateikdamees ſaulei par winas mihleſtibu. Redſeet, tâpat ir ari ar behrnu. Behrnu waram ſalihdſinat ar kailo ſemi pawaſarâ. Kâ ſemei wehl naw nekahdas dſihwibas, bet ir tikai ſehklinas un dihgli, kas tikai ſaules ſiltumâ un gaiſmâ war augt un neſt auglus, tâ ari behrnam no mihleſtibas pret wezakeem ir tikai dihgli, kurus wezaku mihleſtibai waijaga uſdeedſet un iſaudſinat par ſtahdu, par koku, ſem kura ſareem putni taiſa ligſdas. Behrnâ guk mihleſtibas dſirkſteles, tâ ſakot, ſem pelneem; preekſch winu pahrwehrſchanas par leeſmahm waijaga wehja, wezaku mihleſtibas. Ja ſchihs mihleſtibas dſirkſteles netop ruhpigi koptas, tad winas iſdeeſt jau pirmajôs dſihwibas gadôs un ſirds jau nomirſt, ja tâ waretu ſazit, pirms nekâ ta dſimuſi.

Tik pat tahlu mehs teekam, kad wezaki ſawu ruhpibu pahrſpihlê, kad wini ſawu behrnu jau no maſeenes iſlutina, ta wahjibas pawairo un, zeredami, winu iſſargat no wiſahm ſahpehm un gruhtibahm, kâ mehdſ teikt, to uſ rokahm nehſâ, nemaſ ne-apdomadami, ka tee uſ maſu brihdi gruhtibas gan no wina atſargâ, bet preekſch nahkotnes tam uſglabâ jo wairak kliſmu un breeſmu, ne-apdomadami, zik tas ir nepareiſi, winam pee darba un puhlehm, kas to wehlaku ſagaida, wehl uſglabat leelu jo leelu neſpehzibu. Gribedami ſawus behrnus no katras likſtas iſſargat, wini tos lutina, zaur ko behrns netop ne druſkas ſagatawots, ne ari apzeetinats pret zeeſchanahm, ko tam dſihwes wehtras wehlaku waj nu leelakâ, waj maſakâ mehrâ uſſuhtihs. Zaur ſchahdu audſinaſchanu behrns teek padarits glehws, juhteligs un pee-eijams wiſadeem launumeem, par kuru upuri tas wehlaku loti weegli war tapt.

Tâ nedrihkſt buht! Jums janem wehrâ, ka Jums, no maſeenes ſahkot, peenahkahs netik ween uſturet, bet ka Jums ari par to jaruhpejahs, ka behrns teek padarits ſpehjigs, pats ſewi uſturet. Tamdehl

Paſpahrnê.

Ubagu-Lihſchele.

Nowele no A. Arnharda.

I.

Bija aukſta, apmahkuſees rudens deena. Stiprs rudens wehjſch puhta pahr nodſeltejuſcheem laukeem, rotaladamees ar nobiruſchahm koku lapahm. Kahda ſkaiſta nama pagalma wahrti ſtahweja plati atwehrti. Pagalma widû ſtahweja wairak, pa dalai iſtrautu mantas ratu. Tiklab eela, kâ ari pagalms bija nokaiſiti ar ſalmeem. Schur un tur ſtahweja ari daſchas atweſtahs iſtabas leetas.

„Kas tad pee mums atwadaſees?" kahda kalpone jautaja, pret nama-mahti pagreeſuſees.

„Teeſas komiſars Wollheims, kurſch uſ ſcheijeni tapa pahrzelts," ta lepni un paſch'apſinigi atbildeja. „Jau preekſch diwi nedelahm waijadſeja winam ſchê eeraſtees, bet, daſchadu apſtahklu dehl, nebija winam tas eeſpehjams."

Kahds deſmit gadu wezs ſehns ſehdeja pagalmâ uſ krehſla un luhkojahs, pa dalai iſbrihnijees, pa dalai garlaikodamees, uſ iſmehtatajeem preekſchmeteem, kuri tadſchu papreekſchu tehwa mahjâs labakajâ kahrtibâ atradahs. Schis ſehns bija Auguſts Wollheims, jeb komiſara Guſtis, kâ winu papreekſchu maſajâ pilſehtinâ ſauza, iſ kura tagad tehws atnahza. Guſtis jutahs ſchodeen pawiſam atſtahts. Pat wakar winſch wehl jo lihgſmi rotalajahs maſajâ pilſehtinâ zitu beedru barâ; ſchodeen tas ſehdeja weens pats leelajâ, weentuligajâ namâ, ne-atraſdams neweenu, kuram buhtu warejis peebeedrotees. Wina wezaki nodarbojahs, iſtabas leetas nokahrtojot. Guſtis, kurſch tos pee tam pa dalai kaweja, ne-atrada ſchim brihſcham tik laipnu uſnemſchanu no wezaku puſes, kâ ſenak. Ihſti nelaimigs tas atſtahja iſtabu.

„Ne-eij tikai ahrâ uſ eelas, Guſti! Paleez ſchêpat ſehtâ!" mahte to pamahzoſchi pa durwim pawadija.

Wehjſch puhta jo aukſti zaur atwehrtajeem wahrteem pagalmâ, augſtu gaiſâ pazeldams iſmehtatos ſalmus un gruweſchus. Guſtim uſtureſchanahs tapa ſchê ik minutes nepatihkamaka. Winſch peezehlahs no ſawa ſehdekla un gribeja patlaban iſeet uſ eelas, kad peepeſchi preezigas ſehnu balſis atſkaneja otrâ puſê pagalmam. Ahtri tas apgreeſahs un dewahs uſ to puſi, kur gawilneeki atradahs, lai waretu wineem peebeedrotees. Tikai tagad tas labi apſkatija wiſu pagalmu, — un kahda wilſchanahs! Kahda ſtarpiba winam tagad atklahjahs ſtarp ſmuko, ar koteem apſtahdito pagalmu maſajâ lauka pilſehtinâ un ſcho kailo, weentuligo, no augſteem muhreem eeſlehgto ſehtu, kurâ tagad preekſchdeenâs tam nahkſees rotalatees!

Tuwu pee tahs weetas, kur winſch ſtahweja, pazehlahs augſts, druhms nams, ar pelekahm ſeenahm un maſeem lodſineem. Guſta ſirds ſahpigi wilnoja, atgahdajotees jaukahs, mihligahs weetas, kur ſawus behrnibas gadus pawadija. Weltigi tas luhkojahs pehz jautrajeem ſehneem, kureem tas labpraht buhtu peebeedrojees. Nebija redſams neweens; tikai maſa meitene, gadus peezus weza, ſtahweja uſ druhmâ nama akmena pakahpeeneem un uſluhkoja to iſbrihnijuſees ar ſawahm leelajahm, melnajahm azim. Bija leela ſtarpiba ſtarp ſcho ſmalki gehrbuſchos, ſeedoſcho ſehnu, ar ſprogainajeem, dſeltenajeem mateem, ſilajahm ſapnotaja azim un nabadſigo, bahlo meiteni, kura to iſbrihnijuſees uſluhkoja un, tikai weenkahrſchôs, plahnôs ſwahrzinôs tehrpuſees, aiſ aukſtuma itin manami trihzeja.

Guſtis iſwilka leelu, ſarkanu ahbolu un ſahka to ehſt, paſtahwigi uſluhkodams maſo meiteni, kura ilgodamahs noſkatijahs uſ ſulaino augli, lai gan neweens luhgſchanas wahrds neplubda pahr winas bahlajahm luhpinahm.

Ar katru kumoſu tas peeſpehra tai ſoli tuwaku, un beidſot tas ſtahweja ihſi winas preekſchâ. Wina kruhtîs likahs ſtipra apnemſchanahs nodibinajotees. Apdomigi tas kehra atkal kabatâ un iſwilka otru ahbolu, ſmukaku par pirmo, un ſneedſa to maſajai meitenei.

„Ehd to! Tee ir muhſu dahrſâ auguſchi!"

Ahtri ta atrahwa pa dalai iſſteepto roku atpakal un uſluhkoja to pehtijoſchi ar ſawahm tumſchajahm azim.

„Nem tadſchu! Waj tew nemaſ negribahs?"

To ſazijis, winſch eeſweeda ahbolu winas klehpî. Meitene to ahtri ſakehra ar ſawahm iſkaltuſchahm rozinahm.

„Kapehz tu winu pats negribi ehſt?" wina, kâ pateikdamahs, jautaja.

„Kapehz? Nu, es domaju, ka winſch tew peenahktos! Bet ehd tadſchu! Tê tew ari buhs druſku maiſes!"

Meitene uſluhkoja to, ſmihnedama, ar pateizibas pilnu ſkateenu.

„Kapehz tu ne-eij iſtabâ? Tew waijaga ſalt, — tagad puhſch tik aukſts wehjſch!"

„Es newaru; wezmahte aiſſlehdſa durwis un preekſch wakara wina nepahrnahks."

„Tew waijaga buht loti nabagai, kad tew naw ne kurpju, ne ſeku kahjâ," winſch to lihdſzeetigi uſrunaja.

„Ja, wezmahte ſaka, ka mehs eſot nabagi. Tew gan arweenu ir tik gahrdi ahboli?"

„Ja, daſch'reiſ ari wehl daudſ kas zits, kas wehl jo labaki ſmekê! — Kâ tad tewi ſauz?"

„Lihſinu."

„Un kâ wehl?"

„Zitadi wairs nê!"

„Ko nu ſaki! Tew waijaga diweem wahrdeem buht! Es eſmu Auguſts Wollheims un mans tehws ir komiſars!"

Otrâ puſê pagalmam iſſkrehja diwi ſehni iſ kahdas nowezojuſchas ehkas. Iſbrihnijuſchees tee palika Guſta preekſchâ ſtahwot. Abi wareja buht brahli; jo wini abi lihdſinajahs kâ weena ola otrai. Drihſ tee tuwojahs droſcheem ſoleem Guſtim, un weens no wineem to uſrunaja.

„Waj tu dſihwo tê ſchinî namâ?" winſch praſija.

„Ja!" Guſtis atbildeja, zaur ſchahdu jautajumu druſku ſapihzis. „Mehs ſchodeen tik-ko atbrauzahm."

„Ah, tad tu eſi ſemneeku puika! Mehs jau no tam dſirdejahm!" Guſtis uſluhkoja tos ar ſiboſchahm azim.

„Es ne-eſmu nekahds ſemneeku puika! Mans tehws ir komiſars!"

Abi brahli ſahka dikti ſmeetees, iſſaukdamees: „Komiſara kungs! Labwakar, zeenigais komiſara kungs!"

Guſtis neſpehja wairs ilgaki ſawalditees. Ar weenu lehzeenu tas atradahs winu ſtarpâ, un maſ azumirklus wehlaku, iſzehlahs ſtarp teem ſihws kautinſch. Abi brahli wareja ar Guſti buht weenâ wezumâ, bet tomehr ſpehka ſinâ winſch tos pa weenam katru buhtu pahrwarejis, — bet weenam pret diweem zihnitees, naw tadſchu eeſpehjams. Jau winſch gribeja teem padotees, kad Lihſina, kura bailu pilna zihninâ noſkatijahs, peepeſchi winu ſtarpâ atradahs. Sibena ahtrumâ ta eekehrahs weenam no brahleem matôs un turejahs tajôs tik ſtipri, ka tam wiſs preeks, zihninu turpinat, pahrgahja un nodarbojahs, atſwabinatees no nepatihkamahs naſtas. Guſtis tagad itin weegli pahrſpehja ſawu otru pretineeku, to pee ſemes noſweeſdams. Tahdâ ſinâ tas palika kautinâ uſwaretajs.

Peepeſchi atſkaneju kahda ſeeweeſcha balſs iſ loga: „Anſi, Jahni, ja juhs ne-eſeet rahtni, tad jums tuhdal janahk atpakal iſtabâ!"

Abi brahli dewahs atpakal pee wezahs ehkas. Tur nonahkuſchi, tee atkal apgreeſahs un ſahka to no jauna uſſobot: „Ah, winſch ar Ubagu-Lihſcheli uſ weenas rokas! Pats winſch newar ſew palihdſetees! Pagaidiſim druſku, — tuhdal winſch ſauks paſchu komiſara kungu!"

Guſta kruhtîs wilnoja daſchadas juhtas. Winſch labpraht wehlejahs, wehl otr'reiſ ſaweem eenaidneekeem uſbrukt; bet tomehr winſch drihſ to eeſkatija pret ſawu godu, pat uſ winu walodahm klauſitees. Beſ tam winſch eeraudſija pee loga ſawu tehwu ſtahwam, kas wina wehleſchanos itin ſtipri pamaſinaja. Ari wina uſwara to ne buht ne-eepreezinaja; jo ta atkarajahs weenigi no maſahs meitenes peepalihdſibas. To winſch it labi atſina; bet winai par negaidito palihdſibu kahdu pateikſchanahs wahrdu ſazit, tam tomehr nebija eeſpehjams, lai gan tas itin labi juta, ka tam to peenahktos darit. Tamdehl winſch gribeja zitadi tai ſawu pateizibu parahdit. Ahtri winſch ſagrahba leelu klehpi iſmehtato ſalmu, zik tik ſpehja paneſt, un noſweeda to pee meitenes kahjahm.

apzeetinajeet sawus behrnus jau no maseenes, sahzeet tos jau pee schuhpuka radinaht, zihnitees preeksch pasch'ustureschanahs. Nemeet dabu par preekschsihmi un staigajeet winas pehdâs. Wina bes miteschanahs darbina behrnus, nozeetinadama un stiprinadama winu meesu. Ta eepasihstina tos agri ar sahpehm un gruhtibahm. Sobu usnahkschana behrnam dara sahpes; klepus winu daudsreis draudè nosmazet; beeschas wehdera sahpes tam dara gruhtibas. Gandrihs wiss pirmais behrnibas laiks ir slimibu wirkne; bet ar schihm zihnotees, behrns eemanto spehkus un wina stahwoklis top arweenu zeetaks un droschaks.

Mehs bihstamees, to ahrigi darit, ko daba dara eekschkigi, un tomehr tas wehl breesmas nowehrsch un tahs masina. Is peedsihwojumeem sinams, ka no islutinateem behrneem daudz wairak mirst, nekà no teem, kurus wezaki, sawas knapahs rozibas dehl, nespehj islutinat, waj ari, lai gan spehj, tad tomehr to nedara. Zik daschu reis tahda islutinaschana ir neprahtiga, to redsam is ta launà eeraduma, kura zehlonis meklejams pahrspihletâs bailês, ka behrns nesa-aukstejahs, proti ka masus behrnus siltâ wasaras laikâ eetin beesôs, wilnainôs lakatôs. Schis eeradums wehl beeschi sastopams, un us jautajumu, kamdehl tà dara, dsird atbildi: „Ko nu, siltums jau nekaitè!" — Nè, mihlahs mahmulinas, kaitè gan, loti kaitè! Pa daudz leelais siltums bes schaubischanahs moza behrnu; jo zaur behrna smalko ahdinu tad noteek pa daudz leela isgaroschana. Behrna apgehrbam siltâ laikâ waijaga buht weeglam, un tàpat ari galwas segai, jo tad teek galwas kauli stingraki un zeetaki padariti un smadsenes issargatas no sakarseschanahs. — Bes tam behrns zaur tahdu eetihstischanu top loti wahrigs. Waj Juhs, mahtes, esset droschas, ka winu isglabaseet no katras wehja puhsminas, no katras sa-aukstes chanahs? Es domaju, nè! Ir sinams, ka behrneem schahda apspeeschana nepatihk, ka wini puhlahs, no tahs atswabinatees, — un waj newar notikt, ka behrns, bes Juhsu sinas, weegli apgehrbts waj pat puspliks neisskreij ahrâ un ne-usturahs, pee dsestraka laika, laukâ? Pehz Juhsu rezeptes audsinatam behrnam tad, bes schaubischanahs, buhs slimiba klaht, un tas buhs Juhsu nopelns! Kamdehl Jums gan nenahk ne prahtâ, jaunus lopus pee peeteekoscha siltuma wehl apsegt ar dekeem? Pret teem Juhs esset taisnigaki un prahtigaki, nekà pret saweem behrneem!

Turpmak, zaur to behrns wehl top kawets, swabadi kustetees un skraidit. Bet to jau daudz wezaku teescham wehlahs. Wini, bailodamees, ka behrni pa daudz nenopuhlejahs, prasa no wineem, lai tee isturahs meerigi un apdomigi, kà wezischi, kas saga tawojahs us pehdigo stundinu. Nè, wesełam behrnam tas naw eespehjams! Kà koka spehks parahdahs eeksch tam, ka tas dodahs us augschu un isplesch sawus sarus us wisahm pusehm, tà behrna dsihwibas spehki parahdahs nerimstoschâ darbibâ, weena alga, waj tas dara ko labu, waj sliktu. Kawejeet koku, steeptees garumâ un peenemtees kuplumâ, tad tas panihks; tas pats notiks ari ar behrnu, ja tam ne-atwehlesset deewsgan daudz brihwibas kustetees. Dsihwiba ir uguns. Kà uguns newar degt bes gaisa, tà dsihwiba newar buht bes weenmehrigas kustes chanahs.

Sihmejotees us apdomibu, mums jasaka, ka to nemas no masa behrna newar pagehret. Kà winsch war buht saprahtigs, kad winam naw gandrihs nekahdas sajehgas! Ta winam tikai tagad pamasam jaeemanto, un wisweeglaki winsch to war panahkt, weenumehr kustotees; jo tad winsch top peespeests, daudz ko eewehrot. Behrns tad jo agri eemanto peedsihwojumus, lai ari behrnischkigus, un tà wina meesa un gars top reisâ dàrbinati. Meesas un gara wingrinaschana tad eet roku rokâ. Jo spehzigaks behrns top, jo wairak tas ari peenemahs gudribâ un sapraschanâ. — Tamdehl, ja wehlatees sawa behrna garu attihstit, tad weizineet wina meesas plaukschanu; padareet winu weselu un stipru, un tas ari buhs gudrs un saprahtigs. Atwehleet winam kustetees un darbotees; ne-aisleedseet winam skraidit un trokschnot. Pirms winam ja-eemanto wihra spehks, — tad winam ari buhs wihra prahts. Esset usmanigi un ruhpigi pee sawu behrnu audsinaschanas un sargatees, ka nedodeet wineem maises weetâ akmeni. R.

No ahrsemehm.

Eewehrojama kustes chanahs.

Kad warenais Wahzijas walsts-kanzleris, firsts Bismarks, peepeschi un wiseem negaidot tika atlaists no amata, tad pasaule isbihjusees prasija: kas nu buhs? Jo wina bija eeradusi, scho leelo politikas wadoni turet par pasaules meera wisstiprako un ustizigako sargu, kuram lihdz schim bija isdewees, wiseem tihscheem meera trauzetajeem weenam pehz otra tik sahpigi sadot par galwu un nageem, ka tee wairs ne-eedroschinajahs, pastahwoschai kahrtibai atklahti strahdat pretim un tikai itin slepeni un jo bailigi, tà sakot, nakts laikâ nemeera sehklas iskaisija, lihdz tos ari pee tahdeem tumscheem nakts darbeem nokehra. Kad nu Bismarkam waldibas groschi is warenajahm rokahm tika israuti, tad wisi meera un kahrtibas mihlotaji baikojahs, ka nu us reis wisâ Eiropâ iszelsees wahrigas jukas un leelisku trauzejumi. Bet wiseem par brihnumu wiss palika itin klusu. Islikahs, kà waj neredsams meera engelis buhtu pa wisu pasauli lidinajees un wisus nemeerigos garus peelabinajis un peerunajis, lai tee brihwâ prahtâ atkahptos no saweem negehligajeem, tumschajeem nodomeem un labprahtigi turetu meeru. Pagahja mehnesis, pusgads, wesels gads, un gandrihs wisur wehl bija klusu. No kam tas nahza? Tas nahza no tam, ka wisi eekschsemes un ahrsemju Bismarka pretineeki bija tik gudri, drusziņ nogaidit, waj slawenais walsts wihrs ari pateesi pawisam isstahjees is politikas druwas un wairs netiks saukts atpakal. Tamdehl tee, glaimodami, jaunajam Wahzu keisaram runaja pehz prahta, apgalwodami, ka tee tam wisâs leetâs buhschot pa prahtam, ja tas tikai breesmigo, patwarigo Bismarku pawisam atstumtu pee malas, un ja tas wineem kahdas ne wisai swarigas labpatikschanas padaritu. Jaunais waldineeks, tahdahm saldahm runahm tizedams, nu ari pateesi sahka, tà sakot, daudz pineklu atraisit, daudz schogu noplehst, daudz groschu islaist no rokahm, un, tawu brihnumu, wisi tee pasihstamee nemeerneeki un plositaji isturejahs tik rahmi, kà jehrini. Sozialdemokratu likums tika atzelts, laukpagastu kahrtiba pahrgrosita, skolas likumi pahrtaisiti u. t. j. pr. Bet tà sauktee brihwprahtigee, sozialdemokrati, Jesuïti, Schihdi un ziti lihdzschinigee waldibas pretineeki ar to wehl nebija meerâ. Wini jo deenas jo wairak prasija, weenumehr sazidami: wehl, wehl, — ar to nepeeteek! Schihdeem, sozialdemokrateem, Jesuïteem jadod leelakas teesibas; Schihdus waijaga labaki apsargat pret kristito warmahzibahm; Jesuïtus atkal waijaga saukt atpakal; brihwprahtigee ja-eezel augstakôs walsts amatôs. Tà tad wezee waldibas pretineeki pamasitim jo deenas jo wairak palika droschaki, beskaunigaki, — un jo droschaki wini palika, jo wairak tee panahza, tà ka tagad Wahzijai jau gada laikâ pawisam zitads isskats. No lihdzschinigeem slawenajeem walsts wihreem jau daschi, un teescham tee wiskreetnakee, tikuschi atlaisti no amateem, un naw ko schaubitees, ka wehl daudz ziteem buhs tas pats zelsch ja-eet. Schè tikai peeminesim schahdus wahrdus: slawenais walsts-kanzleris, firsts Bismarks; wina dehls, ministeris grahfs Herberts Bismarks; generalschtaba slawenais presidents, grahfs Moltke; wina pehznahzejs, grahfs Waldersee's; generalis Lestschinskis; pilsgalma mahzitaji Stöckers un Kögels; generalsuperintendents Hegels, un wehl daschadi ziti augsti eerehdni. Bet ar teem nepeeteek; naw ko schaubitees, ka ari tautas apgaismoschanas ministeris Goslers, slawenais generalpastmeisteris Stefans un wehl daschi ziti ministeri un augsti walsts wihri wairs ilgi nepalikssees amatâ; jo winu pretineeki brehz: nost, nost ar teem; ar tahdeem wihreem newaram meeru turet! Tà tad Wahzijas eekschpolitika ihsâ laikâ jau manami pahrgrosijusees un ahtreem soleem tuwojahs pawisam zitadahm buhschanahm.

Wahzija. Keisars generalschtaba preekschneeku, grahfu Waldersee'u, atzehlis no schi amata un tam usdewis, buht par Hanoweres kara pulku komandeeri, generała Lestschinska weetâ, kas tizis atlaists no deenesta. No saweem apakschneekeem schkirotees, grahfs Waldersee's sazijis, ka winsch tahdu pahrzelschanu pats ne-esot wehlejees. Wina pehznahzejs buhschot grahfs Schliefens. — Pruhsijas landtagâ tika daudz spreests pahr semneeku un zitu pawalstneeku aiswilinaschanu us Brasiliju un zik negantas krahpschanas wiltigee agenti schai sinâ isdara. — Wezais Windhorsts atkal esot isweselojees.

Austrija. Austrijas tronamantineeka weesoschanahs Pehterburgâ no wiseem Austrijas un Kreewijas laikraksteem arweenu wehl jo dsihwi un turklaht loti draudsigâ garâ teek pahrspreesta, un tamdehl wispahrigi tiz, ka schis notikums buhs par eemeslu, ka abas walstis tuwakâ draudsibâ saweenosees.

Belgija. It nepatihkami saldatu dumpji schinîs deenâs Belgijas waldibai padarijuschi daudz kibelu. Proti us kara-klausibu eesauktee reserwisti wehlejahs, atkal tikt us mahjahm, un kad wineem tas netika atlauts, tad tee sabuntojahs un dseedadami un kleegdami gahja pa eelahm, lihdz ar zitu saldatu palihgu tee asinainâs sadurschanâs tika peespeesti, wirsneeku pawehlei padotees.

Anglija. Wezais Gladstons ar Jhru dumpineeku wadoni Parnelu atkal esot salihdsis meeru. Parnels eeschot us kahdu laiku us Ameriku un Gladstons apsolijees, wisu to, ko Parnels Jhru leetâs wehlahs, Anglijas parlamentâ aisstahwet. Tà tad pateesibâ Parnels paturejis wirsroku.

Franzija. Is Tonkinas jau atkal nepatihkamas sinas atnahkuschas, proti ka leelas laupitaju bandas Frantschu eenahzejus, eestahdes un kolonijas pawisam nezeeschamâ mehrâ apgruhtinajot, zilwekus nokaudamas, namus sadedsinadamas u. t. j. pr. Eedsimtee semes eemihtneeki laupitajeem daudz weetâs esot palihdsigi, un tamdehl Frantscheem jo gruhts stahwoklis.

Italija. Kamdehl ihsti ministeru presidentam Krispi'am bijis ja-atkahpjahs, tas nepawisam wehl naw saprotams. Isgahjuschâ gadâ beigâs pee tautas weetneeku wehleschanahm winsch sawus pretineekus bija leelisku uswarejis, tautas wisleelakâ dala (isnemot tikai kahdas masas partijas) bija issazijusees, ka ta ar wina politiku esot pilnigi meerâ, jaun-eezelto tautas weetneeku dischenais daudzums ir wina peekriteji, un tomehr schee paschi tautas weetneeki zaur pretigu nobalsoschanu winu peespeeduschi, atfazitees no amata. Leeta, pahr kuru tika balsots, bija preekschlikums pahr wihna un zitu dsehreenu sagatawoschanu. Ka tauta sihwâ labad tik slawenu walsts wihru atstumtu pee malas, ta tak pawisam netizama leeta, un tamdehl jadomâ, ka ziti, slepeni eemesli bijuschi. Runà, ka daudzeem esot bijis bail, ka Franzija, kura loti eenihst Krispi'u, wina labad waretu eesahkt karu. Ar laiku gan schai leetâ dabuhs skaidribu.

No eekschsemehm.

Widseme.

Is Ikschkiles. Jaunee amata wihri mums jau iswehleti, bet wehl naw apstiprinati, un kà domajams, buhs pahrwehlejami. Eewehrojams, ka ari wehleschanas kahrtiba tagad pahrgrosita. Kamehr agraki katram wehletajam atklahti bija ja-issaka, ko wehlè, tikmehr tagad to dara aisklahti zaur sihmitehm. Lehti saprotams, ka wehleschana zaur sihmitehm ir daudz weeglaka, nekà atklahti; jo ari droschakam zilwekam tadschu ir nepatihkams, wezeem amata wihreem taisni teikt azis: „es tawâ weetâ wehleju zitu!" — Bet pee jaunahs wehleschanas kahrtibas waijaga prast wehlet. Kad bes sarunaschanahs pee wehleschanas eet, tad balsis pa daudz iskaisahs, un tahdâ wihsê ir japahrwehlè. Lai no tam waretu issargatees, tad pirms wehleschanas deenas ir jasarunajahs pahr derigakajeem kandidateem. — Sekoschee padomi buhtu wehletajeem derigi: 1) Nedod sawu balsi paschà labuma dehl, waj par glahsi snabja waj alus, — tas tew buhtu par kaunu; 2) ne-atrauj neweenam kandidatam sawu balsi personiga eenaida dehl, bet skatees us wispahrigu labumu; 3) nedomâ, ka wehleschana ir kahda joku leeta, un nerakšti tamdehl sihmitê neekus, — tas peerahditu, ka tu wehl esi behrnu gadôs un nederigs wehletajs; 4) sawu kandidatu tu wari usteikt un slawet, zik pateesiba tew to atlauj, bet negahni nekad otru kandidatu, — tas nebuhtu kristigi, pahr tuwaku ais muguras launu runat, un tewi waretu eepiht nepatihkamâs prahwâs. — Beidzot wiseem wehletajeem dodu to padomu, kandidatu listês nekad tahdu saimneeku ne-usnemt, kura mahjas nekoptas, jumti nelahpiti, saimneeziba palaista; jo kas sawu paschà labumu un godu jau nemahk kopt, kà tad tas sinahs gahdat par pagasta labumu! —u—

No Walkas puses. Daudzreis zaur laikraksteem teek atgahdinats, lai ar uguni un sehrkozineem prahtigi rihkojahs, bet tas mas teek eewehrots, un tamdehl leela dala no uguns-grehkeem noteek zaur neprahtigu rihkoschanos ar uguni. Saimneekeem waijadsetu saweem gahjejeem stingri skatitees pakal un peesazit, lai ar uguni un sehrkozineem prahtigi apeetahs, — tad tik daudz nelaimes nenotiktu. Tà muhsu pusê preeksch Seemas-swehtkeem notika 2 uguns-grehki zaur neprahtigu rihkoschanos ar sehrkozineem un uguni. — Jaun-Kahrku pusmuischâ kahds puisis gribejis rijâ ar sehrkozineem ustaisit uguni lampâ, bet degdams sehrkozina gals eekritis linu plaukâs un zaur to rija lihdz ar wiseem lineem palikusi ugunij par laupijumu. — Tà ari Lugaschu pagastâ kahds Smilgu mahju sehns rijâ kulstijis linus un uguns lampa stahwejusi us krahsns malas. Tè us reis sehns newilschus ar brauktuwi aistizis lampu, kura tuhlit apgahsusees un, degdama, no krahsns eekritusi linu plaukâs, un tà wairs nekas naw bijis glabbjams. — Muhsu pusê daschi jaunekli ir apnehmuschees, brandwihna un bairischa wairs nedsert, atsihdami, kahdu postu scho dsehreenu dserschana atnes. Lai Deews palihds jaunekleem, scho sawu solijumu ispildit, sew par swehtibu un ziteem par labu preekschsihmi! — Pee mums daudzi kaujahs ar uhdens badu, to wesdami no upehm un esareem; bet tahdeem, kureem naw sirga, ar ko uhdeni atwest, it ja-isteek ar kausetu sneega uhdeni. Pagahjuschâ rudenî pee mums mas lija leetus, un tamdehl daudzeem akas paleek sausas, un scho seem' sneega atkausas ari naw bijuschas. Dascheem uhdens dsirnawu meldereem ir jaswehti gari swehtki un japeeteek ar agraki sapelnito maisi, kurpreti to teesu atkal wehja dsirnawu meldereem un maschinisteem ir eerauschana. — Kahgeru muischas gruntê atradees tahds akmenis, no kura akmenu plehseji sakrahwuschi 20 asis akmenu! i. s.

Kurseme.

No Jelgawas-Bauskas aprinka. Lihdz schim pastahweja pee mums kahrtiba, ka preeksch tà nosaukto krogu baltu isrihkoschanahm peetika weetigahs pagasta waldes isdotâ sihme, lai dabutu aprinka polizejas atlauju, un ka katram bija atwehlets, isrihkot salumu preekus u. t. j. pr. Schinî sinâ nu notikuschi eewehrojami pahrgrosijumi; jo Jelgawas-Bauskas aprinka pagastu wezakeem tizis usdots, sawôs pagastôs atrodoscheem krogereem darit sinamu, ka, no 1. Janwara sch. g. sahkot, us preekschu wineem tiks atwehle isdota, isrihkot balles ar musiku, weenigi tikai tad, kad tee warehs usrahdit jaunako palihgu kungu apleezibas pahr to, ka wineem tam nekas naw preti. Bes tam mineteem pagastu wezakeem ari wehl us to jaluhko, ka, tautas papreezaschanahs isrihkojot, ja tahdas atwehletas, nenotiktu tanis nekahdas nekahrtibas, un ka isrihkojumi un sapulzes ne-atkahptos no nospreestâ jeb atwehletâ noluhka, kà ari, ka tahdi tautas papreezaschanahs un sapulzes isrihkojumi nenotiktu bes aprinka preekschneezibas atwehles. Wisu pirms, atwehli isdodot priwatpersonahm preeksch klaijas ispreezaschanahs un sapultschu isrihkoschanas labdarigam noluhkam, tas zaur aprinka preekschneeku jastahda gubernatora kungam preekschâ, dehl ustizamu personu apstiprinaschanas preeksch tahm, pee kam preekschroka dodama walsts- jeb pagastu amatus ispildidamahm personahm, lai tahs usluhkotu ee-eeschanas biletu pahrdoschanu un isdewumus no eenehmumeem preeksch isrihkojuma jeb sapulzes, kamdehl schihs personas peeturetas, eesuhtit aprinka preekschneeka kungam, dehl eesuhtischanas gubernatora kungam, kwihti pahr isrihkojuma skaidrahs pelnas atlikuma nodoschanu tai personai waj eetaisei, kurai par labu eenehmumi bija nodomati. Klaijôs publiskôs swehtkôs bes eekschleetu ministera kunga atwehles isrihkot loteriju, ir bes kahda isnehmuma aisleegts. Tàpat pagastu wezakeem lihdz noteiktam laikam aprinka preekschneekam ja-eesuhta weens statutu eksemplaris no katras pagastâ atrodoschahs labdaribas-, uguns-apdroschinaschanas- un dseedataju beedribas, kà ari krahschanas- un aisdoschanas kases. — Is wisa preekschejâ skaidri redsams, ka tagad sahk leelaku wehribu greest us tahdeem isrihkojumeem, un tas bija nepeezeeschami waijadsigs; jo lihdz schim ne reti atgadijahs, ka kahda naudas kahriga persona, sem issludinajuma kahdam labdarigam noluhkam par labu, isrihkoja tahdus swehtkus un sapulzes, bet wehlak skaidrâ pelna nenahza wis minetam noluhkam par labu, bet eeripoja weenkahrschi paschà isrihkotaja kulê. Tas nu, sinams, wairs newarehs notikt, kad tahdai kontrolei, kà minets, janoteek, un tà tad sinamam noluhkam noteiktâ pelna ari pateesi tam nahks par labu. A. A.

Wez-Platones pagasta teesas teesneschi iswehlejuschi pee Wez-Platones pagasta teesas par preekschsehdetaju Jaun-Platones pagasta Jaun-Ehrglu mahju saimneeku Jahni Schuhlmani. —ns.

No Schwitenes. Kà kas loti swarigs, gar ko pagastu eemihtneeku sarunas wisu wairak tagad grosahs, pahr ko nopeetni spreesch un kas nodarbina katra balsteesiga prahtu, ir tagad: ko zelsim par pagasta wezako, un kurus par wina palihgeem jeb pagasta preekschneekeem? Un pateesi, schinî sinâ ari ir ko pahrrunat, apdomat un spreest; jo katram sinams, ka no scho eerehdnu — wisu wairak no pirmà — sapraschanas, kreetnibas, stingribas un apdomibas jeb rihkoschanas atkarahs loti daudz un — tà sakot — gandrihs wisa pagasta labklahschanahs. Tamdehl naw noleedsams, ka eekams scho soli speram, tas labi eepreeksch japahrdomà, — paturam, kas par kreetnu jeb derigu israhdijees, un atmetam, kas naw leetai derigs. Mehs Schwiteneeschi esam nu scho soli jau spehruschi un ar wina panahkumeem loti apmeerinati. Schi gada 12. Janwari wehlejahm pagasta waldes amata wihrus, pee kam ar leelisku balsu wairumu iswehleja par pagasta wezako lihdzschinigo wezako, Leelkahju mahju ihpaschneeku Pehteri Winkelmana kgu, kursch jau 4 reisas no weetas schinî swarigâ amatâ teek eewehlets un par loti uszihtigu un kreetnu tanî israhdijees, un par wina palihgeem jeb pagasta preekschneekeem — Ehminu saimneeku Ati Waldowsky un Taurinu saimneeku Jahni Sankewizu. Wehleschanu isdarot, notika wiss stingri likumigi un wisleelakâ kahrtibâ, kamdehl ari, sinams, nekahdas jukas u. t. j. pr. newareja iszeltees. — Kà dsirdams, tad muhsu kaimineem Rundaleescheem naw tik gludeni gahjis, kà pee mums. Schi laikraksta 2. nummurâ sinotâ wehleschana ir atzelta, daschadu likuma ne-eewehroschanas sinâ notikuscho nekahrtibu labad, starp kurahm kà eewehrojamakâ ir wehleschana ar sihmitehm un ne wis zaur aisklahtu baloteereschanu, kà zeeschi bija pawehlets. Otr'reisejâ wehleschana gan notikusi nosazitâ kahrtibâ, bet ari ar scho daschi naw meerâ, un eesneeguschi waijadsigâ weetâ suhdsibu, tamdehl ka atkal daschas eewehrojamas pretlikumibas esot nahkuschas preekschâ, kamdehl teek daudzinats, ka wehl treschâ wehleschana notikschot; tomehr nogaidisim. Redsesim gan, kas notiks, kas winnehs, un kas atlihdsinahs wehletaju zelus, kurus tee weltigi staigajuschi. Damsis.

Is Greenwaldes. Scheijenes Tamaschu saimneekam issaga nakti us 16. Janwari no ne-aisslehgta stalla tumschi sirmu, jaunu kehweni, wehrtibâ 40 rubku. Kehwene wehl nekad naw tikusi braukta, un tà tad jadomâ, ka saglis gan laikam to buhs aisjuhgtam sirgam peesehjis klaht un tad aisbrauzis. — 15. Janwari bija mums pagasta teesneschu wehleschana. Eewehleti par teesnescheem tika 2 senakee amata wihri, Schiesmana un Petersona kgi, un par winu palihgeem — Grosa un Waltera kgi. Wehleschanas deenâ scheijenes pagasta wezakâ palihgam P., ap pulksten 9eem wakarâ us mahjahm eijot, 4 tehwini mehginajuschi zelâ usbrukt. Bet tà ka minetais P. no diweem ziteem saimneekeem patlaban kà bijis schkihrees, un tee wehl tuwumâ, tad tas sahzis kleegt pehz palihga. Usbruzeji, manidami, ka zilweki tuwumâ, sahkuschi mukt, — bet tomehr weens tizis sakerts. Leeta atrodahs tagad ismekleschanâ. Ruhkis.

No Emburgas. Scheijenes krahschanas- un aisdoschanas kase notureja 12. Janwari sawu generalsapulzi. Eeraduschees bija labi

daudſ beedru. Pehz tam, kad kaſes preekſchneeziba bija iſdarijuſi daſchus preekſchdarbus, ſapulzes wadonis G. kgs paſludinaja ſapulzi par atklahtu, bet ari peemineja, ka newarot ſchodeen to pilnigi noturet, tamdehl ka beedribas rehkinumi ſajukuſchi, kamdehl buhſchot zits terminſch ja-iſleek, kurâ tad wareſchot pahr kaſes darboſchanos dot pahrſkatu. Daſchi beedri jautaja, waj nauda tik ari eſot kahrtibâ. Tika atbildets, ka nauda gan eſot kaſê, — tik grahmatu weſchanâ ta waina. Daſchi beedri iſſazija rewidenteem un kaſes waldei pahrmetumu, ka zaur winu wainu teekot daudſ laika nokawets un noteekot leeki tehrini; jo ko gan tas makſajot, tik daudſ beedru, pat no tahlenes, welti ſaſinot, un waj tad nebijis eeſpehjams, rehkinumus pee laika weſt kahrtibâ! — G. kgs lika preekſchâ, waj beedri nebuhtu ar meeru, peenemt rehkinumus tahdâ kahrtibâ, kahdâ tee tagad atrodotees; wehlak tos kaſes walde waretu nolihdſinat. Tà ka ſapulze nebija ar to meerâ, tad tika terminſch generalſapulzei uſ 9. Februari iſlikts. — Nu ſtahjahs pee weena direktora pahrwehles. Eewehlets tika atkal tas pats lihdſſchinigais, proti gruntneeks Seemela kgs. Ari rewidenti tika tee paſchi eewehleti. Tà ka kaſeeris K. kgs nebija ar tagadejo algu meerâ, tad tika tam 10 rublu peelikti. Wehl tika daſchas leetas pahrrunatas, kà par peem. prozentu makſas par aiſleenejumeem, kà ari eelikumeem, un tad ſapulze ſchkihrahs. — Schahdi notikumi ir noſchehlojami, un buhtu wehlejams, ka tee uſ preekſchu wairs nebuhtu japeedſihwo, lai neweenam netiktu eemeſls dots, pahr ſchahdu laukpagaſtu krahſchanas- un aiſdoſchanas kaſu derigumu ſchaubitees. —ks.

No Leel-Eſeres muiſchas. 11. Janwarî ſatikos muiſchu kalpus, ar balkeem brauzam. Ak Deews, ko teem nabaga muiſchu ſirdſineem nedara tagad pa to dſiło ſneegu! Slehpju wineem naw, daudſ wairak tee brauz ar ragawahm, un katrahm no tahm ir diwi ſirgi preekſchâ, weens ilkſis un otrs, kà Tſchiganam, uſ pripaſchku, un tad guł tahm diwi balki wirſû, no kureem gan buhtu jau deewſgan, kad weenu uſliktu; teem ſirgeem, kam blakus ja-eet pa ſneegu, tà ſakot, naw ne auſis ſauſas, un kenkles ar ſtrengehm ir norihwetas jehlas; ſchehl paſkatitees uſ teem nabaga lopineem! — Es neſinu, kamdehl zilwekeem naw apſchehloſchanahs; jo ikkatrs tadſchu it labi ſina, ko Deews ir pawehlejis, un ka Deews ſola ſodit ſcho grehku, kà ſtahw rakſtits apuſtuła Jehkaba gr. 2, 13.: „Jo tam, kas apſchehloſchanu naw parahdijis, uſees ſodiba beſ apſchehloſchanas.“ Beſ tam wehl paſcham ir par nabaga lopineem jazeesch ſkahde; jo ſirgu jau newar kà buku diwi gadôs iſaudſinat un tad tuhlit bruhket, — tas nahk tikai ar labu laiku un kopſchanu. — Beidſot wehl japeemin, ka 5. Janwarî uſ muhſchigo duſu aiſmiga M. Mehneſis Leel-Eſeres muiſchâ, kas to leelu wezumu peedſihwojis no 102 gadeem, un proti ne wis weeglâ deneſtâ, bet pee gruhteem darbeem. Peeſaritis.

Jelgawas notikumi.

Deewakalpoſchanas Annas baſnizâ no 30. Janwara lihdſ 7. Februarim. Treſchdeen, 30. Janwarî, pulkſten 5ôs wakarâ: Bihbeles ſtunda; mahz. Graſs. — Swehtdeen, 3. Februarî: 1) Lauku draudſê: Deewakalpoſchana pulkſt. 9ôs no rihta; ſpred. mahz. Conradi. 2) Pilſehtas Latweeſchu draudſê: Deewgaldneeki pulkſt. ½8ôs no rihta; mahz. Graſs. Deewakalpoſchana pulkſt. 2ôs pehz puſdeenas; ſpred. mahz. Graſs. — Lauku draudſê miruſchi: Liſete Brödenfeld, 68 g. w.; Julijs Bergmann, 14½ g. w. — Pilſehtas draudſê uſſaukti: Janis Freudenberg ar Anlihſi Jahnaik. Pilſehtas draudſê miruſchi: Margreeta Buzit, 5 d. w.; Wilis Semjahn, 30 g. w.; Trihne Puke, 25 g. w.; Dahwida Pukes un wina laulatahs draudſenes Trihnes nedſihwa peedſimuſi meitina; Jahnis Strautin, 15 g. w.; Janis Rundwald, 22 g. w.; Jahna Alutina un wina laulatahs draudſenes Anlihſes nedſihwa peedſimuſi meitina.

Jelgawas palihdſibas beedribas pilnâ ſapulze tika noturetâ ſwehtdeen, 20. Janwarî, Zehra ſahlê. Sapulze ſahkahs pulkſten 3ôs pehz puſdeenas un beidſahs tikai pulkſten 11ôs puſnakti. Sapulze tapehz ſchoreiſ tik ilgi wilkahs, ka debates bija loti aſas. Wiſu pirms loti aſas ſarunas tika pahr to weſtas, ka ſapulze pagehreja, lai iſwehlê tahs deenas ſapulzes wadoni. Beedribas preekſchneeks tam loti ſihwi pretojahs. Tà ka beedribas likumi ſchai leetâ neko ſkaidri nenoſaka, tad, protams, tika gan uſ ſcho, gan uſ to likumu paragrafu no weenas un otras puſes aiſrahdits, — bet 3 ſtundu laikâ, ſtrihdinu turpinajot, nekahdu ſkaidribu nepanahza ſchajâ minetâ leetâ. Pretineeku partija bija tais domâs, ka, kaut ari pahr ſcho leetu nekas naw likumôs minets, tomehr gan waijadſetu, kad ari maſ, tak to brihdi, kamehr gada-rehkinumus luhko zauri, jeb, kà ari ſaka, rewideerê, preekſchneezibai no ſapulzes wadibas atſazitees, kà tas jau pehz pagaſtu likumeem noteekot pee pagaſtu waldehm, kad weetneeku pulks ik pehz jauna gada pagaſta rehkinumus un pagaſta lahdi rewideerê; tad ari pagaſta wezakajam lihdſ ar preekſchneekeem no weetneeku pulka wadibas eſot ja-atkahpjahs un pagaſta weetneeku pulka wadibu iſdarot teeſas preekſchſehdetajs waj wina weetneeks. Tapehz nu ari, akurat zaur to, ka preekſchneeks beidſahs, kamehr gada-rehkinumus luhko zauri, no ſapulzes wadibas atkahptees, ſapulzes eewehriba tika uſ gada-rehkinumeem jo wairak greeſta un wina tos nepeenehma par pilneem, kamehr naw wiſus ſmalki luhkojuſi zauri. Un kad nu tai deenâ wiſai ſapulzei kopigi nebija eeſpehjams, rehkinumus luhkot zauri, tad weenbalſigi nolehma, preekſch tam eewehlet 3 ihpaſchus rewidentus, kas nepeeder pee preekſchneezibas. Galâ ari preekſchneeks eewehroja ſapulzes wehleſchanos, rewidentus eezelt, un tà nu zaur aiſklahtu balſoſchanu tika ſchahdi kungi par rewidenteem eewehleti: J. Gorkowſkys, F. Bunkfelds un K. Berris. Sapulze wehl nobalſoja, ka, ja rehkinumi par riktigeem teek atraſti, tad rewidenteem teeſiba, tos atdot preekſchneezibai kà no pilnahs ſapulzes par riktigeem atſihtus, lai preekſchneeziba tos war wehl laikâ Augſtai Waldibai dehl zaurluhkoſchanas eeſuhtit. Tahdu uſtizibu pilnâ ſapulze dahwaja rewidenteem, kurus pati iſwehleja iſ ſawa widus. Zerams, ka rewidenti ſapulzes uſtizibu zeenigi iſleetahs.

Klaht tè ari peeleeku preekſchneezibas ihſi ſawilkto gada-pahrſkatu. Beedribas preekſchneeziba faſtahweja iſ ſchahdeem kungeem: D. Tombergs, beedribas preekſchneeks; W. Roſenthals, I. preekſchneeka weetneeks; A. Eiche, II. preekſchneeka weetneeks; J. Broede, rakſtwedis; J. Berg, rakſtwedeja palihgs; G. Jenne, kaſeeris; D. Stunda, kaſeera palihgs; S. Sommerfelds un G. Landsbergs kontroleeri. Peeſihme: Iſ preekſchneezibas iſſtahjahs W. Roſenthals un wina weetâ tika eewehlets F. Brille, tad iſſtahjahs F. Brille un ta weetâ eeſtahjahs J. Wihtols; J. Bergs iſſtahjahs un wina weetâ eeſtahjahs H. Kleinbergs. — Komiteja: J. Weiſs, K. Greens, J. Wihtols, H. Kleinbergs, A. Reinbergs, H. Horns, P. Anſohns, J. Aurinſch, J. Greens, J. Seemels, J. Weinbergs, Fr. Witomskis, T. Bankewitzs, P. Moiſſejews, Fr. Brille, J. Beecks, K. Sihlis, R. Danske, Wegners, Kr. Kuhlbergs, J. Ragis, A. Gudſche, M. Ruhtinſch, M. Behrſinſch. Peeſihme: J. Wihtols, H. Kleinbergs, F. Brille tika eewehleti preekſchneezibâ, un iſ komitejas iſſtahjahs Fr. Witomskis, P. Moiſſejews, Wegners, A. Gudſche, M. Ruhtinſch, M. Behrſinſch, K. Greens, A. Reinbergs, H. Horns, J. Greens. — Sapulzes: 1890. gadâ ir noturetas 2 pilnahs ſapulzes, 12 komitejas ſapulzes un 52 preekſchneezibas ſehdes. — Iſrihkojumi: Beedribai bija iſgahjuſchâ gadâ 9 daſchadi iſrihkojumi, — to ſtarpâ: 1 weenkahrſcha balle, 1 garigs koncerts, 3 iſbraukumi ſalumôs, 2 dſeeſmu wakari ar danzoſchanu, 30. Augustâ tautas ſwehtki un 31. Dezemberî Seemas-ſwehtku eglite ar jauna gada ſagaidiſchanu un danzoſchanu. Wiſôs iſrihkojumôs kopâ beedriba ir eenehmuſi 971 rubl. 47 kap. un iſdewuſi 1031 rubl. 87 kap. — Dſeedataju koris: Beedribâ paſtahw jaukts dſeedataju koris, pee kura peedalijahs 11 ſeeweeſchi un 15 wihreeſchi. Dſeedaſchanas mehginajumi tika 53 notureti. Wadonis bija: I. puſgadâ G. Wehjina kgs un II. puſgadâ A. Jenſchewitza kgs.

Kaſes-konto.

Eenehmumi.	Rubl.	K.	Iſdewumi.	Rubl.	K.
Atlikums no 1889. g.	89	78	Janwarî	67	05
Janwarî	43	51	Februarî	143	70
Februarî	119	86	Merzâ	72	—
Merzâ	65	97	Aprilî	119	84
Aprilî	104	33	Maijâ	112	35
Maijâ	252	73	Junijâ	454	42
Junijâ	440	25	Julijâ	136	69
Julijâ	157	95	Augustâ	108	—
Augustâ	75	36	Septemberî	177	05
Septemberî	218	61	Oktoberî	155	20
Oktoberî	112	75	Nowemberî	63	10
Nowemberî	61	83	Dezemberî	81	16
Dezemberî	160	86	Atlikums uſ 1. Jan. 1891. g.	213	23
	1903	79		1903	79

Mantas ſtahwoklis 31. Dezemberî 1890. g.

Aktiwa.	Rubl.	K.	Paſiwa.	Rubl.	K.
11 wehrtpapihri	1114	02	Beedribas mantiba	1503	88
Nepahrdoti ſtatuti un noſihmes	14	10			
Nauda kaſê	213	23			
Inwentars	161	03			
Karoga rehkinums	—	50			
	1503	88		1503	88

Pelnas- un ſaudejumu-konto.

Pelna.	Rubl.	K.	Saudejumi.	Rubl.	K.
No wehrtpapihreem par kuponeem	2	35	Daſchadi iſdewumi, kà: Par ſludinajumeem, drukas darbeem, laikrakſteem, aiſrahdijumeem laikrakſtôs, beedribas ſulaina algu, rakſtamahm leetahm, dahwanu Wehjina kgam	108	54
No beedru naudas	811	54	Par dibinamahs krahſchanas- un aiſdoſchanas kaſes rehkinumu	22	60
No ſtatuteem un beedru noſihmehm	3	80	Slimo un behru naudas	287	—
			Par inwentara nodilſchanu 10%	15	—
			Par iſrihkojumeem	60	40
			Pelna	324	15
	817	69		817	69

Slimo naudas iſmakſatas: J. Ullmanim 49 rubl. 50 kap.; Schwarzam 4 rubl. 50 kap.; Thielmanim 10 rubl.; J. Lahzim 6 rubl.; E. Ohſolinam 6 rubl.; J. Albertam 18 rubl.; Lihſei Eichmann 3 rubl.; J. Hartmanim 9 rubl.; L. Goſcham 4 rubl. 50 kap.; D. Eichem 3 rubl.; D. Hoffmanim 17 rubl. 50 kap.; Dorei Tſchaibe 6 rubl. — Behru naudas iſmakſatas: Par E. Ohſolinu 50 rubl.; par J. Hartmani 50 rubl.; par M. Luhkinu 50 rubl.

Pehz tam pahrgahja pee komitejas eewehleſchanas. Atkal ſchinî leetâ tika no daſcheem beedreem aiſrahdits uſ beedribas likumu §§ 24. un 37., ka beedribas likumi ſkaidri noſakot, ka pilnajai ſapulzei peenahkotees iſwehlet ne wis, kà tagad, tikai komiteju, bet ari paſchu preekſchneezibu. Uſ to nu preekſchneeks atbildeja, ka kà jau tas eſot eeſahkts, tà ari tagad to darot. — Preekſchneezibas lozekłu iſdalitâs liſtês atradahs ſchahdi kandidatu wahrdi: Ahdams Eiche, tirgonis; Heinrichs Kleinbergs, burtlizis; Jakobs Broede, eerehdnis; Pehteris Anſohns, kurpneeks; Jahnis Aurinſch, ſaimneeks; Samuels Hausmanns, drehbneeks; Friedrichs Wollraths, burtlizis; Ahdams Lehwalds, tirgonis; Gotthards Weinbergs, kurpneeks; Kahrlis Kronbergs, kalejs; F. E. Schwartzs, mekanikis; Johanns Gotthardts, tirgonis; Wilhelms Roſenbrücks, mekanikis; Mahrtinſch Bruhwers, galdneeks; Wilis Roſenthals, tirgonis; K. Berris, drehbneeks; Friedrichs Bunkfelds, rehdneeks. — Preekſchneezibas kandidatu liſte nahza pilnigi zauri, turpreti kahda pretpartijas liſte krita ne-eewehribâ; iſ tahs tikai 2 kandidati tika komitejâ eezelti, tapehz ka abi pehdejee no preekſchneezibas liſtes jau eepreekſch par rewidenteem tika eewehleti, un bija noſpreeſts, ka par preekſchneezibas waj komitejas lozekli un rewidentu reiſâ newar neweens buht. Daſchi atturejahs no balſoſchanas, tamdehl ka negribot partijahm kalpot. — Beidſot wehl preekſchneeks pawehſtija, ka apteekneeks Steina kgs apſolijees, ſlimeem beedreem waj winu peederigeem pret no daktera rakſtitu rezepti dot ſahles par 25 prozentehm lehtaki. — Tad wehſtija pahr Keiſara Majeſtetes iſſazito laipnibu beedribai par 30. Augustâ zaur gubernatora kungu laiſto laimes wehleſchanu. — Pehz tam atkal paſinoja pahr kahdu dahwanu 30. Augustâ no barona Oelſena kga, un pehdigi wehl tika jo dſihwi pahrrunats beedribas telpu jautajeens. Schis jautajeens tika atwehlets nahkamam laikam. — Lihdſ ſapulzes beigahm bija tikai wehl nedaudſ beedru palikuſchi, tapehz ka bija wehla puſnakts jo tuwu. — Wehlu jaun-eewehleteem komitejas lozekłeem jo ſekmigu darboſchanos Jelgawas palihdſibas beedribas druwâ, beedribai par ihſteno ſwehtibu!

Sabraukts. Winu nedel' Akſiſes eelâ tika kahds wezitis no kahda lauzeneeka ſabraukts. Lauzeneeks gan mehginajis iſbehgt, bet tapis notwerts. Leeta, kà dſird, wehl tikſchot no teeſas iſſpreeſta. —ns.

Wehſtules un atbildes.

1. Sehrona kgam par „kaktu ballehm“. „Latweeſchu Awiſchu“ ſchi gada pirmajâ nummurâ atrodahs kahds rakſts pahr „kaktu ballehm“. Tè nu rodahs jautajums: kas tahs kahdas par ballehm, pahr kurahm Sehrona kgs tà pukajahs? Winſch ſaka, ka kaktu balles lihdſinajotees mahju jeb dſimtas ballehm; tikai ſtarpiba eſot ta, ka pirmahs teekot iſrihkotas no godigeem nama-tehweem, ſaweem dſimtas lozekłeem, draugeem, radeem un ſaimes behrneem par newainigu iſpreezaſchanos, eekams pehdejahs iſrihkojot Schuhpu-Behrtuli un kaifligi zilweki (Sehrona kgs ſchai weetâ ſazija: „iſrihko wiſu wairak Schuhpu-Behrtuli“ u. t. j. pr. Red.), pee kurahm ari eſot peeſkaitamas uſ laukeem tà ſauktahs „puiſchu un meitu“ balles u. t. t. Zitâ weetâ winſch (Sehrona kgs) ſtahſta pahr kahdu puiſchu balli, ko redſejis S. mahjâs, pee kuras peedalijees leels pulks puiſchu un 3 ſaimneeki, un kurai eegahdats: 1 muza alus, ¼ muzas kwaſas, 10 ſtopu ſihwâ, 2 dutſchi pudelu ruma preekſch groka jeb pluntſcha, 1 galwa zukura, 1 mahrzina tehjas, zigari u. z. Pahr kahdu „meitu balli“ K. mahjâs Sehrona kgs ſaka, ka ari pats reiſ tajâ ar waru tizis paturets; jo tam tapis ſirgs iſjuhgts.

Tà nu Sehrona kgs iſſchkir kaktu-, puiſchu- un meitu balles no dſimtas jeb mahju ballehm zaur to, ka pirmahs iſrihkojot godigi nama-tehwi, eekams otrahs Schuhpu Behrtuli un kaifligi zilweki. Tà tad — ja mahju jeb dſimtas balles iſrihkotu ſaimneeks, kas naw godigs, bet kaifligs Schuhpu-Behrtulis, tad tahds iſrihkojums tiktu noſaukts par kaktu-, puiſchu- jeb meitu balli, bet ja turpreti to iſrihko, kas naw nei Schuhpu-Behrtulis, nei kaifligs zilweks, bet godigs nama-tehws, tad ta ir mahju jeb dſimtas balle. (To Sehrona kgs naw wis ſazijis. Red.).

Tagad nu, atbalſtidamees uſ zeen. Sehrona kga iſteizeeneem, eſmu nahzis ſkaidribâ pahr kaktu un zitahm wina rakſtâ minetajahm ballehm, zaur ko ari kà „ſpeegeli“ (bet neſkaidâ ſpeegeli. Red.) redſams, ka S. mahjâs minetahs puiſchu balles iſrihkotaji — leelais pulks puiſchu lihdſ ar trim ſaimneekeem — wiſi (? Red.) bija Schuhpu-Behrtuli un kaifligi zilweki, un tàpat ari K. mahju meitu balles iſrihkotaji bija wiſi (? Red.) Schuhpu-Behrtuli un kaifligi zilweki. To jau zeen. Sehrona kgs neleegs; jo winſch tak gaiſchôs wahrdôs teizis, ka ſchahdu ballu iſrihkotaji ir Schuhpu-Behrtuli u. t. t.

Tahlaku Sehrona kgs ſaka, ka S. mahju puiſchu ballê wezakais mahju puiſis (protams, ari Schuhpu-Behrtulis un kaifligs zilweks) ſawedis augſchâ mineto „frahſi“ (Sehrona kgs rakſtija: „apgahdaja eepirkumus“. Wahrds „frahſe“ tahdâ ſakarâ ne buht naw minets. Red.) no pilſehtas, kas wiſs kopâ Sehrona kgam tà reebj, ka winſch pehdigi iſſauzahs: „Tahda bija puiſchu balle S. mahjâs!“

Zitâ weetâ winſch ſtahſta pahr ſinamo balli: „Spehleja diwi harmoniku greeſeji (kas tee tahdi, waj tahdi, kas greeſch harmonikas?!), danzoja puiſchi, meitas, wihri, ſeewas un wehl daſchi ziti (waj warbuht ſuni un kaki?), kam tik kahjas ſpehja, — un kas tas ſwarigakais: dſehra un dſehra, lihdſ leelakâ data peedſehrahs kà muzas pilni!“ — Meitu balle K. mahjâs, kà leekahs, Sehrona kgam tamdehl naw patikuſi, ka tajâ leels ſwars likts uſ ehdeeneem; jo zitu launumu winſch tajâ nepeemin, iſnemot to, ka meitas bijuſchas kahrtibneezes u. t. t. (Eeſuhtitajs atſtahſta Sehrona kga wahrdus pawiſam nepareiſi un nepateeſi. Red.).

Pahr pilſehtas kaktu ballehm man ir koti ko brihnitees; jo pirmo reiſi dſirdu (no Sehrona kga), ka pilſehtneeki uſkoſch ſilki ar ſihpoleem, un tad ſahk: dſert, deet, ſinget u. t. t., pee kam jaunawas (ne wis wairs „meitas“) ſehſchot wihreeſcheem klehpî u. t. t.

Ak, Sehrona kgs, zik nepeeklahjigi Juhs luhkojeet aptraipit muhſu, lauzeneeku, godu! Eſmu lauzeneeks, bet wiſâ ſawâ muhſchâ nekad ne-eſmu redſejis tahdu Schuhpu-Behrtuku bandu, kà Juhs rakſteet. S. mahjâs eſot bijis lihdſ ſimts zilwekeem; jo, kà protams, balles apmekletaji ari ir bijuſchi Schuhpu-Behrtuli, tamdehl ka Juhs jau ari teizeet: „Saki man, ar ko tu ſateezees, un es tew pateikſchu, kas tu eſi.“ — Ja ari buhtu, ka kahdâ tumſchâ kaktâ Juhs, zeen. Sehrona kgs, buhtu redſejuſchi tahdu Schuhpu-Behrtuku bandu, tad pahr tahdu weetu warejaht ſewiſchki runat, bet ne wis apwainot „wiſus“ lauzeneekus. (To Sehrona kgs ne buht naw darijis. Red.). Atnahkat pee mums kahdâ no Jums noſauktâ kaktu ballê un Juhs redſefeet, ka to ne-iſrihko wis ne Schuhpu-Behrtuli, ne kaifligi zilweki, nedſ ari godigi nama-tehwi, bet tikli jaunekli. Tahdâ „kaktu“ ballê tad nedſirdeſeet wis neweena nepeeklahjiga wahrda, — pat ne „Schuhpu-Behrtuli“. — Kur peenahzahs, ihpaſchi jaunawu godu ſargat un aiſſtahwet, tur Juhs to bradajeet apakſch kahjahm, wiſus kaktu balku iſrihkotajus noſaukdami par Schuhpu-Behrtuleem un kaifligeem zilwekeem. Waj domajeet, ka puiſchi un meitas iſrihkoja ſawas balles, lai waretu peedſertees un nodotees netiklibahm? Domaju gan, ka to Juhs negribeſeet uſteept. Lauzeneeku (no Jums) tà ſauktee „puiſchi“ un „meitas“, kuri leelakus iſrihkojumus tikai reti dabon baudit, tàpat ſawâ ſtarpâ gribedami papreezatees, ſagahdâ ari kahdus preeka brihſchus, kur tad newainigi un jautri gan eet rotaläs, gan ari deij, un es no ſawas puſes to ne-eeraugu ne par kahdu launumu. Dahrgo pehrli, ſawu goda kroni, pahr ko Juhs, Sehrona kgs, baiſojatees, netik ween ſchahdâs ſadſihwês war paſaudet, bet wehl daudſ ahtraki — aiſkrahſnê. — Beſ wainahm neweens ne-eſam, un es ari negribu uſteept, ka wiſi lauzeneeki buhtu godigi, jo ari ſtarp lauzeneekeem atrodahs daudſ ſchuhpu, bet tamdehl jau „nedrihkſt“ aiſkahrt laudis, kuri ir pawiſam newainigi. Pirms tu ſweed uſ otru akmeni, apdomâ, waj pats eſi labaks par to. Papreekſchu waijaga iſwilkt balki iſ ſawas azs un tad kertees pee otra ſkabargas, pee kam ari newaijaga peemirſt wahrdus:

„Kas zita godu netaupa,
Pats ſawu lihdſâ nolaupa!“

Kà rahdahs, Juhs ari eſeet Latweetis. Sakeet, ko teiks zit'tauteetis, iſlaſijis Juhſu apwainojoſcho rakſtu? Zenas Mahrtinſch,
wairak lauzeneeku un lauzeneetſchu wahrdâ.

Redakzijas peeſihme: Eſam pahrleezinati, ka Sehrona kgs pret ſcho Zenas Mahrtina kga rakſtu ſinahs ſawus ſpreedumus aiſſtahwet. Jo ka kaktu ballês ne reti noteek tahdas leetas, kuras kahrtibas un tiklibas mihlotajs un ihſtens tautas draugs ne buht newar aiſſtahwet, pahr to gan muhſu zeen. laſitaji neſchaubiſees.

2. M. Peterſ— kdſei: Pahr „brihnuma kabatas mikroſkopu“ un „uniwerſalkehka aparatu“, kas muhſu un daudſ zitâs awiſês tizis iſſludinats, no ſawas puſes (kà jau reiſ eſam darijuſchi ſinamu) nekahdus iſſkaidrojumus newaram paſneegt; mehs par ſamakſateem ſludinajumeem nekahdu atbildibu ne-uſnemamees. — Pehrngada ſemkopibas peelikumi wiſi jau ſen iſnemti un wairs naw dabonami. — Juhſu jautajumus peeſuhtiſim Sintenis'a kgam. Ja to paſchi buhtu darijuſchi, tad ari ahtraki buhtu atbildi dabujuſchi.

3. F—ſch., Jaunpili: Nahkoſchâ nummurâ.

4. P. Daugaw—: Zik mums ſinams, ar tahdu ateſtati ween Juhs ſawu wehleſchanos nepanahkſeet.

5. D. Ballod: Uſ Juhſu wehſtuli ekſpedizija Jums tuhlit atbildehs.

6. A. E. Br.:
7. Gob—:
8. Galoku—:
9. Jan. Sakr.:
10. A. D.:
} Dabujahm pehz redakzijas ſlehgſchanas. Nahkoſchâ nummurâ.

Wiſsjaunakahs ſinas.

Seemela telegr.-agentura.

Pehterburgâ, 27. Janwarî. Auſtrijas erzherzogs Franzis Ferdinands eezelts par 26. dragunu Buga regimentes ſcheſu. — „Graſchdanins“ ſino, ka jauno pilſehtas likumu projekts ſchinîs deenâs buhſchot pabeigts un laikam jau Februarî tikſchot nodots walſts-padomei.

Madraſâ, 7. Februarî (26. Janwarî). Keiſariſkâ Augſtiba Leelfirſts Tronamantineeks nehma dalibu pee dahrſa ſwehtkeem, kurus iſrihkoja gubernators, lords Wenloks. Keiſariſkâ Augſtiba medihs Gwindijâ un doſees wakarâ uſ Tanjori.

Nu-Jorkâ, 8. Februarî (27. Janwarî). Barons Hirſchs dahwinajis 12 milj. franku preekſch palihdſibas ſneegſchanas teem Schihdeem, kuri grib aiſeet uſ Ameriku. Ja ar prozentehm ween nepeeteekot, tad warot aiſtikt ari kahdu kapitala dalu, kuru barons Hirſchs wehlak atkal atmakſaſchot.

Pehterburgâ, 28. Janwarî. Paſihſtamais zukura fabrikants Königs paſeminaja zenu uſ 1. ſortes galwas zukuru par 20 kap. uſ puda. — Ar 16. Februari ſtahjahs ſpehkâ ſewiſchki tarifi preekſch koka un ſalmu weelahm papihra fabrikazijai pa Rihgas-Pleſkawas dſelſszelu no Saſulaukeem un Rihgas uſ Gatſchinu, Alekſandrowſkaju, Pehterburgu, Kraſnoje-Selo un Liſinu. — Dinaburgas-Witebſkas dſelſszelſch wedihs pa brihwu atpakaļ preekſchmetus, kuri tiks ſuhtiti uſ Smolenſkas linu kopibas iſſtahdi, kà ari paſchus iſſtahditajus. — Kà „Nowoſti“ ſino, tad Warſchawas tirgoni J. Zlotoguras un Wladiſlaws Nowizkis aptureja makſaſchanas. „B. W.“

Kreewu papihra naudas kurſs.

Berlinê, 9. Februarî (28. Janwarî).

100 rublu ſelta naudâ 330 Wahzu mahrkas jeb 110 Pruhſchu dahldeeri.
100 „ papihra „ 237½ „ „ „ 79 1/12 „ „

„Latw. Awiſchu“ iſdewejs: Dr. A. Bielenſtein. Redaktors: Th. Reander.

Дозволено цензурою. Рига, 28.-го Января 1891 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Sludinajumi.

Jelgawas Palihdsibas Beedriba.
Swehtdeen, 10. Februari sch. g., lihdsi pulksten 2ös pehz pusdeenas, Zehra sahlê, ee-eisa no Skrihwera eelas:

Ahrkahrtiga
generalsapulze.

Deenas-kahrtiba: 1) Rewidentu referats par 1890. gadu. 2) 20. Janwara sch. g. komitejas spreeduma apstiprinaschana. 3) Lihku naudas makfas un daschi ziti apspreedumi.

Ja 10. Februari no 32. statutu § pagehretais beedru skaits nesanahk, tad tiks generalsapulze 17. Februari sch. g. notureta, kura sapulze par pilnigu tiks eeskaitita kaut kurâ atnahkuschu lozekku skaitâ.

NB. Katram beedrim pee ee-eijas sapulzê ja-usrahda konto grahmatina. [365]

Preekschneeziba.

Esmu **Kuldigâ** [166]
par ahrstu
apmetees un runajams
preekschpusdeenâs no **8—10**,
pehzpusdeenâs no **4—6**.
Dr. G. Herzberg.
Dsihwoju pee masâ tirgus, Grabes namâ, apakschâ.

Zaur scho pasinoju, ka esmu **Skrundâ**
par ahrstu
nometees. [225]
Dr. Weschneek.

A. K. Strebeiko,
adwokats. [299]
usnemahs **suhdsibu weschanu** pee meerateesneschem un meera-teesneschu sapulzes. Nabageem dodu padomus par welti. Dsihwo Jelgawâ, Paleijas eelâ № 4.

Emburgas muischâ no nahkoscheem Jurgeem ir [222]
modereschana
isrentejama. Klahtakas sinas turpat.

Griku pagasta walde, Kursemes gubernâ un Kuldigas aprinkî, dara zaur scho wiseem pee Kuldigas meschakunga widmas un Kuldigas wirspilskunga widmas pagasteem peederigeem un ahrpus teem dsihwodameem pagasta lozekleem sinamu, ka no 1. Janwara sch. g. scho augschejo pagastu waldes buhs apstahjuschahs, tamdehl ka schee pagasti ar Griku pagastu ir sakausêti un tagad pee Griku pagasta waldes peederigi. Tamlihdsâs teek tee un ari pee schi Griku pagasta waldes peederigee, ahrpusê dsihwodamee lozekli usaizinati, sawas paradâ buhdamahs pagasta nodoschanas ahtrummâ samaksat un sawas familijas lihdſ ar winu wezumu beſ kaweschanahs pee schihs waldes usdot. Schi walde notura sawas sehdes Kalnamuischas pagasta namâ katru peektdeen. [214]

Griku pagasta waldê, 8. Janwari 1891.
(№ 14.) Pag. wezakais: J. Bergmann.

4000 defetinas
plawas un mescha semes Minskas gubernâ, grehfenei Heyden peederiga, 12 werstes no Schidkowitschas stanzijas (Polesjes dſelſszeła, sahnu zelſch Pinſk-Gomel), **top masakâs dalâs sem labas nolihgschanas pahrdotas.** Wisa seme atronahs weenâ weetâ, un schê deretu sahdschu zelt. Tuwakee leeli pilsehti schê ir Pinska (kas, 2 stundas brauzot, pa dſelſszeła ir sasneedsama) un Mosire (kas, 4 stundas brauzot, ir sasneedsama). Kahdas 30 werstes no scheijenes atronahs ar leellaiwahm apbrauzamâ Pripetes upe.

Nolihgumi: semesgabali top, eemaksajot 4 lihdſ 6 rubkus par defetinu, pahrdoti; pehz pirkschanas nolihgschanas top 2 gadi par welti atlaisti, un pehz tam zita nomaksa 10 gadôs, ik pa 2 rubleem par defetinu maksajot, beldeta. Meschs, kas uſ semesgabaleem atrodahs, top pahrdots lihdsa, un ar to pilnigi peetiks preeksch ehku uszelschanas un waijadsigâ siltuma.

Beſ nupat minetahs semes top ari semesgabali daschadâ wehrtibâ un leelumâ uſ rentti isdoti.

No 1. lihdſ 10. Februarim 1891. g. buhs grehfenes Heyden pilnwari (starp teem ari weens no turenes kaiminu Mogilewas gubernâ atrodoschahs Latwju sahdschas) Jelgawâ, kas katram tuwakas sinas pahr pirkschanu waj renteschanu warehs pasneegt. Winu adreses schê warehs issinat „Latweeschu Awischu" ekspedizijâ un sludinajumu peenemschanas weetâ.

Ja kas zaur latwiski rakstitahm wehstulehm ahtraki skaidras sinas grib sasneegt, tam jaratsta sem schahdas adreses: „Могилевъ (Губернскій), Зеленая, домъ Скорино, Г. Г. Доппельмаиръ." [250]

Krona
Dschuhkstes muischa
top no Jurgeem 1891. g. uſ 3 gadeem uſ pusgrauda atdota. Klahtakas sinas dabonamas pee muischu waldes. [305]

Materiala bode ar masu dsihwokli
ir isihrejama Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 51, pretim Latweeschu basnizai. [88]

Notars H. P. Misso

dara zaur scho sinamu, ka wina **kantoris** atrodahs, no 5. Dezembera sahkot, **Jelgawâ, Herzenberga namâ, Katolu un Leelahs eelas stuhrî.**

Kursemes kreditbeedribai ir luhgts:

1) **no Lestenes pagasta teesas**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augłu augleem № 4699, no 26. Aprila 1867. g., no 12 rubł. 70 kap., dota pee Lestenes peerakstitam bahrinam Janim Beesajam;

2) **no Dsehrwjumuischas pagasta waldes**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augłu augleem № 32,173, no 9. Dezembera 1864. g., no 100 rubł., dotu Dsehrwjumuischas pagasta kapitala kasei, un № 19,869, no 30. Janwara 1873. g., no 49 rubł. 45 kap., dota pee Dsehrwjumuischas pagasta peerakstitam bahrinam Josefam Karikusitscham;

3) **no Dunnawasmuischas pagasta waldes**
krahschanas-lahdes sihmes uſ augłu augleem № 31,656 un 31,657 no 27. Oktobera 1864. g., katra no 100 rubł., dotas Dunnawasmuischas magasinas kapitala kasei, un augł-augłu sihmes:
№ 33,622, no 57 rubł. 50 kap., dota Ludowikai Subbath no Dignajas } no 8. Ju-
№ 33,621, no 57 rubł. 50 kap., dota Josefam Subbatham no Dignajas } nija 1877. g.
№ 53,440, no 50 rubł., dota Josefam Subbatham no Dunnawasmuischas, no 9. Dezembera 1882. g.;

4) **no basnizas eerehdna J. Jordana kunga**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augłu augleem № 28,333, no 50 rubł., no 13. Oktobera 1875. g., dota Laurai Lichtenberger jaunkundsei;

5) **no Behra Jakobsona kunga,**
winam dotu apleezinaschanas sihmi no Kursemes kreditbeedribas krahschanas-lahdes, no 13. Aprila 1890. g. № 19297, pahr aisleeneteem 180 rubł.;

6) **no Ernesta Rambes kunga**
aisdoschanas sihmi no Kursemes kreditbeedribas krahschanas-lahdes, no 9. Februara 1881. g. № 10,617, dotu Ernestam Rambes kungam no Jaunpils;

7) **no Wina Ekselenzes, ihstenâ walsts-padomneeka W. P. Odinzossa kunga**
3 aisdoschanas sihmes no Kursemes kreditbeedribas krahschanas-lahdes:
№ 19,395, no 2. Junija 1890. g., pahr aisdewumu no 180 rubł. (C. A. № 12),
№ 19,131, no 18. Dezembera 1889. g., pahr aisdewumu no 200 r. (C. A. № 989),
№ 19,478, no 16. Julija 1890. g., pahr aisdewumu no 200 r. (C. A. № 290);

8) **no Duhru muischwaldes**
krahschanas-lahdes sihmes uſ augłu augleem:
№ 37,352, no 5. Maija 1878. g., no 15 rubł.,
№ 45,709, no 17. Junija 1880. g., no 30 rubł.,
dotas Karlinei Ihwant no Blihdenes;

9) **no Pehtera Straumes kunga**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augłu augleem № 58,757, no 24 rubł. 30 kap., no 1. Junija 1884. g., dota bahrenitei Lihsei Leimann no Ilsumuischas;

10) **no mahzitaja Piotrowicza kunga if Lubatas**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augłu augleem № 48,973, no 20 rubł., no 14. Junija 1881. g., dota Grafildai Skudrownai no Rubenumuischas;

11) **no Pastendes pagasta waldes**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augłu augleem Lit. D № 28,932, no 9. Junija 1887. g., no 200 rubł., dota Kristapam Jannsona kungam no Pastendes, ar kuponeem preeksch Maija 1891. g. u. t.;

12) **no Daudsewas pagasta teesas preeksch Annas Reinson, dsim. Sarin,**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augłu augleem № 22,506, no 12 rubł., no 13. Dezembera 1873. g., dota pee Daudsewas peerakstitai bahrenei Annai Sarrin;

13) **no Lawises Labrenz**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augłu augleem № 62,264, no 80 rubł., no 28. Junija 1885. g., dota Lawisei Labrenz no Leel-Berkenes;

14) **no Disch-Gramsdas pagasta waldes**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augleem Lit. D № 32,884, no 200 rubł., no 9. Junija 1888. g., dota Disch-Gramsdas pagasta kasei, ar kuponeem preeksch Maija 1891. g. u. t.;

15) **no Krischa Kartuffela if Blihdenes**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augłu augleem № 46,726, no 100 rubł., no 8. Dezembera 1880. g., dota Krischum Kartuffelim no Blihdenes;

16) **no Kahrla Jannsona kga if Leel-Platones**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augleem Lit. D № 36,450, no 400 rubł., no 29. Junija 1890. g., dota Kahrlim Jannsona kungam no Leel-Platones, ar kuponeem preeksch Maija 1891. g. u. t.;

17) **no Leel-Brinkumuischas pagasta teesas**
krahschanas-lahdes sihmi uſ augleem Lit. D № 28,416, no 100 rubł., no 1. Junija 1887. g., dota Kahrlim Ledera kungam, ar kuponeem preeksch Maija 1890. g. u. t., —

noteikt par isnihzinatahm.

Norahdot uſ Wisaugstaki apstiprinato Kursemes kreditbeedribas krahschanas-lahdes statutu § 10., top wisi tee, kureem schê peeminetahs un par pasuduschahm peeteiktahs krahschanas-lahdes un aisdoschanas sihmes buhtu, zaur scho sludinajumu usaizinati, schos dokumentus wiswehlakais weena gada laikâ, rehkinot no tahs deenas, kur schi sludinaschana trescho reisi „Kursemes Gubernas Awisê" un „Latweeschu Awisês" notikusi, Kursemes kreditbeedribas direkzijai usrahdit; jo zitadi direkzija augscham mineteem ihpaschneekeem, to tad likumigi nederigu pirmo dokumentu weetâ, liks isdot **jaunus, weenigi derigus duplikatus.** [1200]

Jelgawâ, 11. Januwari 1891.

Direkzijas padomneeks: **L. von der Ropp.**

Darbu waditajs: H. W. Pychlau.

Rihgâ,
Kapteina kunga grahmatu weikalôs, Leelajâ Kehninu eelâ № 10 un Berga basarâ, war apstellet
„Latweeschu Awises"
un
sludinajumus usdot.

Pehrkones pagastam, Grobiņas aprinkî, ir pa Jurgeem 1891. g. preeksch Schkehdes zeema skolas waijadsigs **ekfamineerets**
skolotajs.

Skolotaju kungi, kuri wehletos to weetu peenemt, top usaizinati, **14. Merzâ 1891. gadâ** eerastees ar saweem diplomeem Pehrkones pagasta namâ pee weetneeku sapulzes, salihgschanas dehl. [285]

Pehrkonê, 25. Janwari 1891.
(№ 113.) Pag. wez.: S. Gelsche.
(S. W.)

Jelgawas Rahtsmuischâ
buhs uhtrupe 5. Februari sch. g., kur pahrdos **kubłus, wahtis, alus muzas, bleknus, dselsis, ragawas, pumpjus** un **eesala kułamahs sudmalas.**

Daschadi dahmu apgehrbi
pehz jaunakahs modes top pagatawoti Jelgawâ, Swehtes eelâ № 15, sehtâ, apakschâ, pa labo roku. **Eeswehtischanas apgehrbi,** no 1 rubł. 50 kap. sahkot un dahrgaki. **Jaunawas,** kas apgehrbu schuhschanu grib mahzitees, war schê peeteiktees. [408]

Halo, Halo, Halo!

Pahrsteidseet tuhlit Sawu laulato draudseni ar pawisam jaun-atrasto kehka-aparatu, kursch Parises pasaules isstahdê un Wihnes semkopibas isstahdê miljoneem gabalu tizis pahrdots.

Tahds, kahds wehl nekad naw bijis,

ir schis aparats un der preeksch sekoscheem nolukkeem: Weenâ minutê war no peena waj krehjuma pagatawot sweestu, un pusminutê putas, olu putas, olu punschu u. t. t.

Weenâ minutê war 2½ mahrz. kartufeku, sihpolu, gurku, rutku, beeschu u. t. t., wisadu kok'augłu un zitu, ik pehz wehleschanahs, beesi waj plahni lobit, kasit un greest.

Tahłak schis aparats noder par mikroskopu; 400 reis paleelinatu redſ katru leetu, ismeklejot ehdeenus un dsehreenus.

Tahds aparats, taisits if nesabruhkejama metala un federehm, maksâ tikai smeekla zenu, proti

1 rubl. 50 kap.

Schis nepeezeeschamais aparats, sawa łoti leelâ lehtuma dehł, teek wisâs dsimtâs Wihnê un Parisê jau leetats, un ir tikai zaur manu wezsflaweno firmu ween'weenigi dabonams pret eepreekscheju samaksu wisâs pasaules malâs. [135]

D. Klekner,
Wihnê, I., Pasta eelâ 20.

„Latweeschu Awischu"
sludinajumi
eesuhtami, waj personigi usdodami Jelgawâ, Katolu eelâ № 12.

Apstelleschanas
uſ
Latweeschu Awisehm
preeksch 1891. gada
nem pretim un aprehkina par gada-gahjumu ar **1 rubl. 50 kap.**

Apteekars **W. Steins,**
Bauskâ.

Preeksch Jahnischkes un apgabala.
Apstelleschanas
uſ
Latweeschu Awisehm
teek nemtas pretim **J. M. Milwidski'a pahrdotawâ, Jahnischkê.**

Latweeschu Awises
Leel-Cezawâ
war apstellet pee turenes apteekara **Chr. Toepffera kunga.**

„Latw. Aw." ekspedizija.

Dahmu apgehrbi
top uſ wislabako un pehz jaunakohs modes pagatawoti Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 64, Königfesta namâ, augschâ. [113]

Semes pahrdoschana dalâs.
Martinischku muischâ, 28 werstes no Behnes stanzijas un tik pat tahlu no Leepajas-Romnas dſelſszeła stanzijas Popeljani, top semesgabali daschadâ leelumâ lehti pahrdoti. — Skaidrakas sinas ir dabonamas katrâ laikâ Jaudmalkenu masjâ muischâ. [165]

Pahrdodami
labâ weetâ esoschi **namu platschi** Leepajâ.

Uſ blakam schosejai esoschâ aploka (preti Baeckera drahts fabrikai, tuwu Behrendta tiwaika dsirnawahm, Struppa maschinu fabrikai un ne tahłu no bahnuscha un dſelſszela schkuhneem un dſelſszeła darbnizahm) teek **platschi,** daschadâ leelumâ, pa weenam, **uſ nomaksu** pahrdoti. Klahtakas sinas dabonamas J. J. Sakowska tehrauda un dſelſs pretschu weikalâ, Leepajâ. [177]

Sludinajums.
Jelgawas pilsehtas walde dara sinamu, ka, dehł pilsehtas
Ukscha
muischas
isrenteschanas uſ 12 gadeem, 11. un 14. Februari sch. g., pulksten 1â pehz pusdeenas, pilsehtas waldê buhs torgi.

Aisseegeleti solijumi ar peeliktu salogu, kâ peederahs pehz noteikumeem, teek lihdſ 11. Februarim peenemti.

Noteikumus pahr issolischanu war wisâs sehdes deenâs pilsehtas waldes kanzelejâ dabut lasit. (№ 105.)

Jelgawâ, 16. Janwari 1891.

500
reis paleelinatu redſ katru leetu ar jaun-isgudroto
brihnuma-kabatas-mikroskopu,
kamdehł tas ir nepeezeeschams katram weikalneekam, skolotajam, studentam, — ja, pat speedigi waijadsigs un derigs katrai mahj'saimneezibai preeksch ehdeenu un dsehreenu ismekleschanas, un lihdſ ar to ari dabon weenu **luhpi (brilli),** kura ihſ'redsigeem łoti brangi noder preeksch lasischanas.

Schis mikroskops teek peesuhtits tikai pret eepreekscheju
1 rubła
samaksu, ari pastmarkâs, brihwi wisâ Kreewijâ. [136]

D. Klekner,
Wihnê, I., Pasta eelâ 20.

Hübenetes muischâ,
pee Misesmuischas, Bauskas aprinkî, ir no Jurgeem 1891. g. uſ 12 gadeem isrentejami: 1 krogs, smehde un 2 masas mahjinas. Klahtakas sinas dod muischu walde. [222]

Sapratiga
lopu kopeja
war peeteiktees pee walsts-padomneeka **Zoepfela** kunga, Jelgawâ, Skrihwera eelâ № 4. [280]

Labu waska
pehrk par augstahm zenahm R. Lankowska weikalâ, Jelgawâ, Katolu eelâ № 1. [310]

Peena
modereschana
uſ stopeem ir dabonama. War peeteiktees Walditku pilî, pee Jelgawas. [245]

Loti labu [115]
gowju seenu
pahrdod lehti Jelg., Leel. eelâ № 59, weikalâ.

Loti labs
seens
ir pahrdodams. — Klahtakas sinas Fr Weidemana kunga weikalâ, Jelgawâ, pee Dobeles wahrteem. [225]

Pasinojums.

Lihdſ ar jaunu gadu sahkot, ir Latweeschu Awisehm sludinaschanas eesuhtamas, waj personigi usdodamas, scho awischu sludinaschanu apgahdatajam K. Schwanberga kungam, Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 12. — Tàpat ari sludinaschanas wehl warehs eesuhtit un usdot, kà lihdſ schim, Latweeschu Awischu ekspedizijâ, Leelajâ eelâ Nr. 7.

Печатать разрѣшается. Полиціймейстеръ Баронъ Роппъ.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.
(Tè klaht peelikums.)

Semkopiba un saimneeziba.

Pakalbrukaschana aisleegta.

Pahr plawu kopschanu un mehsloschanu.

Semkopibâ ir daschs labs jautajums, pahr kuru top loti daudz runats un rakstits, bet kas tomehr sawai isschkirschanai tikai lehni tuwojahs. Ari mehs esam jau sen gadus us to norahdijuschi un, eewehrodami leetas swarigumu, wehl arweenu us to atteezamees, ka lopu ehdamâ audsinaschana naw netik ween semkopibas sars, bet jo wairak tahs pamats. Kur ir bagatigs lopu ehdamais, tur ir labi lopi, kur ir labi lopi, tur ir daudz mehslu, un kur ir daudz mehslu, tur lauki spehj dot leelakus eenehmumus un tur ari war buht droschs, ka semkopiba isdosees. No kahda swara tas ir, kad ari tikai 1 waj 2 puhrus labibas eemanto no puhra-weetas wairak, to katrs semkopis pats sinahs wehrtet.

Tà tad to semesgabalu apstrahdaschana, no kureem ja-eemanto ehdamais preeksch muhsu lopeem, ir loti swariga; pareisa rihkoschanahs ar wineem ir speedoscha waijadsiba; winu kopschanai jastahw samehrâ ar labibas lauku pahrlaboschanu. Labdarigà darbiba, ko prahtiga lopu baribas audsinaschana parahda pee wisas saimneezibas, neatkarajahs wis no preeksch winas nolemtà semesgabala ween, bet it ihpaschi ari no energijas jeb duhschibas, ar kahdu ta teek isdarita. No wiseem semesgabaleem, us kureem audsina lopu ehdamo, labâ weetâ esoscha un pareisi kopta plawa dod lehtako, droschako un labako lopu baribu. Tamdehk ir pats par sewi saprotams, ka zihtigam semkopim pee wiseem saimneezibas darbeem wispirms jadomà pee sawu plawu laboschanas, un ka tam jadsenahs, winu auglibu ustureet un paleelinat.

Dehl leetas swariguma buhtu jadomà, ka kahdu mahju esoschahm plawahm, bez kahdas pamudinaschanas, tiktu leelakà usmaniba dehweta un wisi lihdsekli isleetati, kas pawairo winu eenehmumus. Bet, Deewam schehl, tas tà naw wis. Kas tikai zik nezik eepasihsees ar Baltijas gubernu daschado apgabalu semkopibu, tas atradihs, ka plawu kopschana nestahw samehrâ ar swaru, kahdu mehs tai tagad pat esam peelikuschi. Ari wairakajâs leelajâs un masajâs muischâs naw nekahdi darbi plawâs manami, kas weizinatu leelakus seena eenehmumus. Tà tas ir netik ween tajâs saimneezibâs, kas palikuschas pee sawas wezahs saimneezibas wihses, bet ari tahdâs, kas dedsigi dsenahs isleetat wisus sasneedsamos palihga lihdsekłus, lai pa-augstinatu saimneezibas eenehmumus. Pee labas semes apstrahdaschanas un labas lauku mehsloschanas, pee labas sehklas isleetaschanas u. t. t. — plawu palaischana, — kà lai to saprotam! Kamehr pee tihruma teek eewehrots wezais likums — „darbs par darbu", tikmehr no plawas weenumehr sagaida darbus, bez ka tai kas buhtu darits; winai gadu no gada jadod, bez ka ta ko atkal sanemtu. Kamehr laukus labi nosausina un teem wehl dod uhdens wagas, tos labi apstrahdà un puhlejahs, nesahles isnihzinat, kà ari winus peeteekoschi apgahdà ar mehsleem, tikmehr plawa teek norahdita weenigi us sawu paschas spehku.

Isskaidrojumu, bet ne wis aisbildinajumu, kalabad tik daudzâs saimneezibâs plawas tà teek palaistas, atrodam tajôs apstahklôs, ka leelakà daka no wezahs sahlu segas ir dabas darbs, un ka talabad ir eerasts, plawas usskatit kà preekschmetu, no kura ik gadus war sanemt nomu, bet kura ustureschanu sagaida no dabas. Un pateesi, laba dabas plawa usturahs pee labeem apstahkleem, kà par peem. pee upehm, kas pawasarâs pahrpluhst pahr krasteem, daudz gadu eenesiga; bet tomehr usmanigs apluhkotajs arweenu eewehros, ka ari tahdas plawas, ja nekas pee winahm neteek darits, daudzreiz maz gadôs sawà stahdu sastahwà eewehrojami pahrgrozahs, waj ari paleek daudz sliktakas. Tahdai skaidri redzamai leetai, ka katra plawas laba apstrahdaschana aismaksajahs, ka pareisa kopschana un mehsloschana eenehmumus padara diwi reiz tik leelus un ne reti tos pat peez'reiz paleelina, ka katrs darbs un katrs izdewums scheit daudz labaki aismaksajahs, nekà pee ziteem pahrlabojumeem, — tai gan jau sen buhtu waijadsejis west pee prahtigas plawu apstrahdaschanas.

Pee plawu kulturas mehs esam masak atkarigi no semes sastahwa, nekà pee lauku kopschanas. Wisas semes sugas, sahkot no weeglahs smilts lihdz smagakajai mahla semei, un ari purwa seme, mums peerahda, ka waram eemantot krahschnu sahli, ja tikai netruhkst waijadsigahs kopschanas. Pateesi laba plawas seme, saprotams, tomehr arweenu wehl paturehs sawu leelo wehrtibu, tapehz ka plawas stahdi, tàpat kà wisi ziti augi, leelu daku no sawas baribas usnem no semes, un labâ semê to ari atrod. Mineralskahs baribas weelas tee tikai weenigi no semes usnem. Bet tapehz war tadschu sazit, ka ari plawâs ar wislabako semi augstus un pastahwigus seena eenehmumus war sasneegt tikai zaur labu apstrahdaschanu un kopschanu. Peeteekoscha nosausinaschana, prahtiga mehsloschana un apstrahdaschana, kà ari sahles noplauschana pareizà laikà, — tee ir tee galwenee lihdsekli, lai katrà plawà eeguhtu krahschnu sahli.

Us mahkfligo apuhdenoschanu sihmejotees, mehs tikai peeminesim, ka starp wiseem faktoreem, kam pee plawas stahdu izdoschanahs ir kahda eespehja, uhdens eenem pirmo weetu, tapehz ka pee plawas sahlehm parahdahs daudz leelaka waijadsiba pehz uhdena, nekà pee labibas stahdeem us lauka. Schi plawas augu leelà uhdena waijadsiba pamatojahs winu beesajà stahwoklî un garajà augschanas laikà. Jo beesaki stahdi stahw, un jo ilgaki tee aug, jo leelaka ir ari isgaroschana jeb uhdens daudzums, ko stahdi semei atwelk. Tihruma stahdi, kas stahw daudz retaki, nekà plawas stahdi, un kam ir ari ihsaks augschanas laiks, nekà pehdejeem, prasa talabad no semes masaku mitruma grahdu. Zaur ismehginajumeem ir israhdijees, ka graudu augi prasa apmehram 40, plawas stahdi turpretim 80 dalas no uhdena daudzuma, ko seme sanem no gaisa. Ja seme ir pa sausu, tad eenehmumi no plawas loti pamasinajahs, it ihpaschi daudzuma sinà.

(Turpmak beigums.)

Mehslu usglabaschana.

(Beigums.)

Mehsli tapa wehl trihs reizas tàpat apstrahdati; wineem peedewa tikai ik deenas us katra lopa kà usglabaschanas lihdsekłus:

ad 1 diwus kilogramus satezejuscha gipscha,

ad 2 weenu kilogramu kristala gipscha, un

ad 3 trihs zetortdalas kilograma supersosfata gipscha no Schippana Freibergà (gandrihz 8 proz. sosfora skahbes).

Ismehginajuma panahkumi bija schahdi:

Organisko weelu saudejums bez eekaisischanas bija loti leels; kristala gipsis scho saudejumu tik-ko manami spehja aprobeschot, un ari supersosfata gipsis nedarbojahs apmeerinoschi, — satezejuschais gipsis turpretim pamasinaja saudejumu wairak nekà us pusi.

Kas sihmejahs us slahpekla saistischanu, tad ari schai sinà bija satezejuschà gipscha darbiba wisteizamaka.

Slahpekla saudejums bez eekaisischanas lihdsekleem bija $55\frac{3}{5}$ prozentu leels; pee apstrahdaschanas ar kristala gipsi tas pamasinajahs tikai ap 10 prozentehm, un pee supersosfata gipscha eekaisischanas slahpekla saudejums noschluka us $21\frac{1}{2}$ prozenti. Wismasako slahpekla saudejumu panahk, kad stalla mehsleem peemaisa klaht satezejuscho gipsi; tad tas tikai ir $17\frac{1}{2}$ prozentu leels.

Salpetera skahbes saturs bija wisâs trijâs gubâs puslihdz tas pats, tà ka usglabaschanas lihdsekli, luhkojotees us salpetera skahbes radischanu, ir israhdijuschees par besspehzigeem.

Is ismehginajumeem redzams, ka mums satezejuschâ gipsî ir teizams lihdseklis preeksch slahpekla un organisko weelu usglabaschanas stalla mehslôs.

Labi buhtu, ja scheem mehginajumeem drihz ziti sekotu pakal; zelsch jau ir ceteisits zaur augschâ mineto mehginajumu, kà ari zaur Holdefleisa mehginajumeem. Mehs waram paschu saimneezibà raditâ slahpekla ustureschanu usskatit par weenn no tagadejeem semkopibas karstakajeem kildas jautajumeem. Jt droschi waram tos eeskatus atsiht par pareiseem, ka saimneezibà raditee labee stalla mehsli ir lehtakee un pee tam labakee mehsli, un ka tee ir semes baribas weelu pawairoschanas stiprakais pamats.

Bet ja kahdà saimneezibà zaur labu ehdinaschanu teek teizami stalla mehsli raditi, tad tos waijaga pareisi usglabat, ja negribam redset, ka muhsu kapitals kà gahse isgaro gaisâ. Fr. Bl.

Labs padoms darba dewejeem.

Kahds wezigs mahzitajs mehdza dot jauneem pahreem kà kahsu dahwanu schahdu padomu: „Kad juhs kahd'reiz eseet sakildojuschees, — tas jau war ari wislabakajà laulibà notikt, — tad sakeet weens us otru: Mihlais wihrin' (waj mihlà seewin'), weenam no mums naw schodeen lahga deena, — atliksim kildu lihdz parihtam!" — Kas scho padomu buhs klausijuschi, tee buhs peedsihwojuschi, ka „parihtu" kildas preekschmets waj nu pawisam jau bija aismirsts, waj ari israhdijahs tik neezigs, ka nebija wehrts, pahr to kildotees. — Pee schi wezà, gudrà mahzitaja mehs ne sen tikahm atgahdinati zaur kahda darba deweja stahstijumu, kà tas isturotees pret saweem strahdneekeem (pa leelakai dakai prezejuscheem laudim) un strahdneezehm. Proti, winsch sazija tà: „Pehz wairakgadigeem peedsihwojumeem es esmu apnehmees, nekad dusmâs neraht kahdu strahdneeku par padaritu pahrskatischanos waj rupjibahm, nedz ari to atlaist no deenesta, un tàpat ari dusmâs isteiktu ussazischanu nepeenemt. Tahdâs reisâs es arweenu it weenkahrschi saku: riht' pahr to runasim. Tad es arweenu esmu peedsihwojis to preeku, ka strahdneeks otrà deenà, kad es weens pats ar winu runaju, sawas nepareisibas atsihst. Loti daudzreiz man ir zilweki par to pateikuschees, ka es wineem esmu dewis laiku preeksch prahtigas apdomaschanahs, un tee ir tad tapuschi par maneem wislabakajeem strahdneekeem." — Schi padoma labumu war katrs pats ismehginat. Sintenis.

Daschadi sihkumi.

Pahr ahbolu usglabaschanu.

Ahbolus daudzreiz usglabà pagrabôs; zaur to winus gan issargà no sasalschanas, bet weizina ari puhschanu un samaità winu labo garschu. Wislabaki winus war usglabat us augscheenehm, us sausseem, weseleem salmeem; waijaga tikai winus pehz eespehjas issargat no gaismas, un tad, kad eesahk salt, zaur kaut kahdu segu issargat no aukstuma; wislabaki preeksch tam war isleetat peeteekoschi beesu kahrtu sausu koka lapu. Pee zik nezik ruhpibas un usmanibas war kok'auglus usglabat ar labu isskatu un garschu lihdz wehlai wasarai. Br.

„Stahwi labak tè us salmeem, nekà us aukstеem akmeneem," winsch to ihsi usrunaja un nosehdahs tai blakus.

Nosaluschais behrns labpraht uskahpa ar basajahm kahjinahm us salmu kopinu un pabihdija ari dalu no teem Gustim. Tomehr schis atstuhma to lepni atpakal.

„Man ir sahbaki; man kahjas nesalst!"

Apmahkuschahs debesis pa-ihsinaja itin manoschi deenu. Krehsla apklahja pilsehtas gresnos namus. Jau sen bija pagalmâ isswaiditee preekschmeti nokahrtoti, pagalms notihrits un leelee wahrti aisslehgti. Balt'matainee brahli skraidija un trokschnoja pa istabu. Ari Gustis sehdeja ar saweem wezakeem pee gahrdahm wakarinahm. Weenigi masà meitene atradahs wehl tai paschà weetà us salmu kopinas un ilgodamahs luhkojahs gan us wahrteem, zaur kureem wezmahtei waijadseja nahkt, gan us apgaismotajeem logeem, kurus Gustis par sawa tehwa dsihwokla logeem bija apsihmejis.

Bija loti aukstс un loti tumschs. Wezmahte nenahza. Masà meitene luhkojahs ilgodamahs us gaischajeem logeem, kuri tik jauki nakts tumsà atspihdeja, lihdz kamehr winas azis aiswehrahs un ta us aukstajeem akmeneem jo saldi aismiga, apsargata no engelu bareem.

II.

Meitene wareja buht kahdu stundu snaudusi, kad peepeschi wina jutahs us kahjahm pazelta; wezmahte stahweja winas preekschâ.

„Zelees augscham un laid mani pee durwim! Kas tew nenahk prahtà, schè gulet!" wina sapihkusi murminaja.

Lihsina schigli paskrehja sahnus; wezmahte atslehdza durwis un, pahr auksto laiku kurnedama, eegahja istabà.

Drihz ari sprehgaja uguns leelajà keegelu krahsnî, kuras preekschà Lihsina kahdu benkiti peestuhma, lai sasilditu nosaluschos lozeklus. Nerimstoschi luhkojahs winas melnahs azis kwehloschâs leesmâs, kamehr patihkamais siltums saltajà istabà isplatijahs.

„Wezmaht', jaunais sehns tur no wina staltà nama dahwinaja man schodeen ahbolu, — leelu, smuku ahbolu!" wina sazija, kad ta labu laizinu ugunî bija luhkojusees.

„Tà!" wezene nonurdeja. „Wini jau gan war dahwinat, kam pascheem pilniba!"

Lihsina klusеja; winai bija loti nepatihkami, ka wezmahte lihdz ar winu nepreezajahs pahr sehna labprahtibu. Wezmahte rahdija wehl jo projam skahbu seiju. Klusu, ne wahrda nerunadamas, tahs pa-ehda weenkahrschahs wakarinas, pehz kam Lihsina wezmahtei roku nostuhpstija un, tai „labu nakti" wehlejusi, eelihda leelajà gultà aiz krahsns.

„Mihlais Pestitajs, palihdzi man, ka es reiz pee Tewis kluhstu debesis!" atskaneja klusi no leelahs gultas.

Ta bija Lihsinas wakara luhgschana, kuru ta ik wakarus, gulet eijot, wezmahtei skaitija preekschà.

Wezmahte nopuhsdamahs paluhkojahs us gultu, tad peegahja pee tahs un, Lihsinu nostuhpstijusi, eetina to siltà apsegà.

Nopuhsdamahs, ta atgreezahs atpakal un aisdedsinaja weenkahrschu lampinu us masa galdina. Tumschà ellas gaisma tik-ko apspihdeja weenkahrschahs telpas. Wispahr gar seenahm parahdijahs mitrums un padarija daschas pee seenas karajoschahs bildes gluschi nepasihstamas. Gulta, pahris wezu skapju, galdinsch un daschi krehsli — bija wisi istabà atrodoschee preekschmeti, pee kureem tadschu kahrtibas un tihribas sinà neko wairak newareja wehletees.

Lehna klauweschana pee durwim trauzeja swehto meeru. Us sleegschna parahdijahs slaiks, iskaltis seeweescha tehls. Ahtreem soleem ta tuwojahs galdinam, weenà rokà uguni, otrà adikli nesdama.

„Labwakar, Strauber kundze! Juhs tadschu man atwehlesеet, ka pee jums peesehschos? Wehjsch trako tik breesmigi gar manu jumta lodsinu, ka pawisam isbihjos. Schè apakschà ir tadschu drusku patihkamaki!"

„Arweenu, Kordel kundze!" wina tai atbildeja. „Man ir loti mihli, ka juhs pee manis nonahkat. Wisu deenu nesateekos gandrihz ne ar weenu dsihwu dwehseliti, ar kuru waretu kahdu prahtigu wahrdu parunat. Tà tad es loti mihlu, wakarôs ar kahdu paplahpatees."

„Zik schodeen aukstс! Es trihzeju aiz saltuma sawà bodinà un loti preezajos, kad sahka jau tumst," Kordel kundze eesahka. — Wina pahrdewa kahdà masà dehlu buhdinà blakus basnizai kronus un pukes, kas winai itin peeteekoschu pahrtiku atnesa. Scho buhdinu wina dabuja kà dahwinajumu no saweem kungeem, kureem ta trihsdesmits gadu ustizigi bija kalpojusi.

„Ari masgatawà nebija ne buht izzeeschams," Strauber kundze atbildeja. „Wakar isdausija kalpone tur logu un tagad wehjsch wilka zaur to nepanesami; pat pa Seemas-swehtkeem ne-esmu tà salusi, nekà schodeen. Nabaga behrnam, Lihsinai, ari waijadseja wisu deenu palikt laukà."

„Jums waijadsetu labaki atstaht istabu ne-aisslehgtu, nekà laut winai schinî laikà wisu deenu stahwet laukà!"

„Ak, tas tikai wehl truhka! Lai wina man kahd'reiz wisu namu aisdedsinatu, waj tam lihdzigu nelaimi padaritu! Es wehl bailojos, atstahdama to leetainà laikà weenu istabà! Man ir winas loti schehl, tomehr ir ari labi, kad wina jau jaunibà mahzahs apradinatees ar dsihwes gruhtumeem. Wehlakahs deenas winai buhs tik pat gruhtas, kà man, lai gan es jaumibà baudiju daudz labakas deenas!"

Kordel kundze jau sen wehlejahs, pahr sawas kaiminenes pagahtni eewahkt tuwakas sinas. Tagad bija tai ihsti isdewigs brihdis, pehz tam apjautatees.

Strauber kundze nelikahs ne buht ilgi luhgtees. Domigi ta luhkojahs kahdu laizinu wahjajà lampinas gaismà, un tad, adikli nolikdama, tà ihsi eesahka:

„Es pati wehlejos, jums reiz sawu pagahtni atklaht; warbuht ka juhs wareet no tahs daudz ko mahzitees. — Mans tehws bija deewsgan turigs tirgotajs M. pilsehtinà. Pehz wina nahwes mans wezakais brahlis turpinaja weikalu. Muhsu mahte palika pee wina. Es turpreti mehginaju pati sew pahrtiku nopelnit. Man laimejahs atrast teizamu weetu pee kahdeem eewehrojameem kungeem tai paschà pilsehtinà. Desmits gadu nodsihwoju pee wineem loti labôs apstahklôs. Nebuhtu man liktenis lehmis ar kahdu zilweku satiktees, es warbuht wehl schodeen atrastos tai paschà weetà, un man nenahktos nemaz tik gruhti, sew istikschanu nopelnit.

Es biju jau trihsdesmito gadu aissneegusi, kad kahds bars teatera israhditaju muhsu pilsehtinà atzeloja. Ari es dasch'reiz nogahju us israhdehm. Uswestee gabali man tik loti patika, ka es wehlaku, kad mani kungi izzeloja, neweenu no teem nenokaweju. Wehlaku gan wairs ne bija tikai wehleschanahs, teateri redset, kas mani peewilka, bet ari kas zits wehl. Manas azis luhkojahs tikai us weenu, — us kahdu skaistu jaunekli, kursch wisu usmanibu weenigi us sewis greesa. Drihz es tapu ar winu pasihstama, un pehz gada laika mehs bijahm jau laulati laudis, un es to pawadiju no weenas weetas us otru. Es nejutos ne buht zaur tahdu apkahrtslaigataju dsihwi nelaimiga; jo mans wihrs, kuru es loti mihleju, bija pateesi teizams un godajams zilweks.

No muhsu sescheem behrneem palika mums tikai weena meitina, — skaista un mihliga, kà engelis. Jau kà masa meitene wina wareja wisu israunat un israhdit pakal, ko us skatuwes bija redzejusi un dsirdejusi. Mans teizamais wihrs arweenu atkahrtoja, ka winai buhschot loti teizamas dahwanas preeksch teatera; labi isglihtota, wina spihdetu kà swaigsne us galma skatuwes.

Es biju labu summinu naudas sapelnijusi, kura mums tagad itin labi nodereja. Pehz muhsu meitinas Tehklas isglihtoschanahs atlikahs mums wehl tikai masuminsch no muhsu kapitala. Bet muhsu meitina bija ari isdotahs naudas zeeniga. Jau jutamees sawam sposchajam mehrkim tuwu, kad peepeschi mans wihrs saslima. Wairak nekà gadu winsch saguleja, ar nahwi zihnidamees. Tomehr wina jaunibas spehki masinajahs ar katru azumirkli. Daschas deenas pehz tam, kad Tehkla pret labu algu pee kahdas galma skatuwes par lihdzstrahdneezi salihga, tas nomira, atstahdams sawejus liktena rokâs.

„Es waru meerigi nomirt," winsch sazija ihsi preeksch sawas nahwes. „Par jums nahkamibà ir gahdats; jo no muhsu Tehklas isnahks kas slawens."

Winsch, nelaimigais, ne buht ne-eedomajahs, ka tas, ko mums par glabbinu tureja, beidzot tapa par muhsu nelaimi. Es jau jums sazinju, ka muhsu meitina bija loti skaista, un tà tad ari nekahds brihnums, ka daschs labs, eewehrojams kungs nopuhlejahs, winas labpatikschanu eemantot. Bet Tehkla bija tik pat tikla, kà skaista un nelabwahs ne no weena saistitees. Tomehr liktenis beidzot to saweda ar kahdu zilweku kopà, kuram isdewahs winas sirdi uswaret. Wisi mehginajumi, tiklab no manas, kà ari no wina tehwa puses, palika bez panahkumeem. Kà nelokamas klintis, tee isturejahs paschôs nopeetnakajôs brihschôs. Wini bija swehrejuschi weens otram ustizibu, — un scho swehrestu tee tureja swehtu. Wini sasneedza sawu mehrki, un mana Tehkla tapa barona Bittenfelda laulatà draudzene. Jaunais wihrs ne buht nedomaja, ka tehws ar saweem draudejumeem, winu no mantoschanas teesibahm isstumt, buhs nopeetni domajis, — tomehr tuhdal pehz kahsahm wisi draudejumi lihdz pehdejam peepildijahs. Bez grascha naudas, tas tapa is tehwischkà nama padsihts, un tà ka augstakas kahrtas personas nekahda sewischka amata neprot, tad ari Bittenfeldam ne-atlika nekas zits, ko darit, kà sawu nahkotni teaterim usupuret. Bet mana meita netapa wairs par lihdzstrahdneezi peenemta, un jaunee laudis bija laimigi, us kahdas weenkahrschas skatuwes sawu maisi nopelnot. Es gahju wineem lihdza un nopelniju sawu pahrtiku ar masgaschanu un lahpischanu. Mana wihra ilgà slimiba patehreja wisu manu jaunibà eekrahto naudu.

Tà pagahja daschi suhri, gruhti gadi. Pa wisu scho laiku Bittenfelds ne ar wahrdu nepahrmeta manai meitai, ka winas dehl at-

Basniza un skola.

Jahnis Indrikis Pestalozzis.

Preeksch nezik daudſ mehneſcheem atpakaſ ir Schweizijas pilſehtâ Iſſertenê Jahnim Indrikim Peſtalozzim peemineklis atklahts.

Kad mehs tagadejôs, ar peeminekleem bagatajôs laikôs eijam garam kahdam marmora tehlam, tad gan daſchâ labâ apluhkotajâ moſtahs domas: „Tas bija laimigs wihrs, — labs, duhſchigs waj gudrs. Winam ſawâ muhſchâ wiſur bija laime, un lai winſch wehl nahkoſchajahm pa-audſehm paliktu dſihwâ atminâ, tad tam peemineklis uſzelts!" — Un apluhkotaja ſirdî tad warbuht rodahs naida juhtas, tamdehl ka tam ja-atſihſt, ka winſch nepaſihts un drihſ ween jau peemirſts ſcho paſauli atſtahs. — Ja, mihkais laſitaj', tu un es — mehs ſtaigajam ſchinî paſaulê nepaſihti, un kad muhſu azis aiſwehrſees, tad mehs drihſ ween buhſim peemirſti. Tamdehl mums tas ir par leelu apmeerinajumu, ka ſinam, ka Weens ir, kas akurat uſ maſo un maſajeem ſkatahs, un kas muhſu dſihwibu, ja ta tikai ir dſinuſees uſ augſchu un ſakrahjuſi muhſchibas auglus, nepeemirſt!

Kas nu ſihmejahs uſ apſkauſtajeem leelajeem, tad peedſihwojumi mahza, ka tos winu laika beedri naw nekad pilnigi ſapratuſchi, un ka teem ſawâ muhſchâ bijis maſ laizigas laimes, bet jo daudſ laizigu behdu. Tikai pehz winu nahwes paſaule atſina, kas tee tai bijuſchi, un uſſtahdija wineem peeminekłus. Amerikas atradejs Kolumbus nomira — iſdſihts iſ walſts; Jahnim Guttenbergim, grahmatu ſpeeſchanas iſgudrotajam, bija łoti ſuhrs muhſchs, un tas nomira leelâ nabadſibâ; Peſtalozzis, pirmais, pateeſi eewehrojamais ſkolotajs, kas pateeſi nopelna to wahrdu: ſkolotajs, kurſch wiſu ſawu muhſchu behrnu audſinaſchanai upurejis, — mahzijahs paſiht paſaules nepateizibu un weenaldſibu lihdſ dibinu dibineem.

Behrnu audſinaſchana atradahs lihdſ pagahjuſchâ gadu ſimtena beigahm łoti fliktâ ſtahwoklî. Augſtas kahrtas łaudis tureja ſew tahdu ſkolotaju, kas bija ſtudeerejis. Ari atradahs Latinu ſkolas, — bet wiſpahrigas tautſkolas nekur nebija faſtopamas. Tikai maſ zilweku mahzijahs rakſtit un laſit, un tauta uſauga pilnigâ neſinaſchanâ. Gan ſchur un tur atradahs kahds wezs magiſteris, kas tureja ſkolu, gan ſchur un tur redſeja kahdu iſdeenejuſchu apakſchoſizeeri, ko kahds pagaſts tureja, lai tas behrneem eemahzitu laſit un rakſtit, — bet tomehr tee bija reti iſnehmumi, un ari tahdôs atgadijumôs audſinaſchana paſtahweja pa leelakai daļai tikai behrnu pehrſchanâ; pahr to, kahdâ wihſê behrnus waretu iſaudſinat deewabihjigus, tſchaklus un preeksch dſihwes derigus, wairakee no ſcheem ſkolotajeem nelauſija ſawu galwu. Leelakâ daļa nabagu wezaku behrnu nemaſ netapa mahziti un uſauga pilnigâ gara tumſibâ.

Pagahjuſchâ gadu ſimtena beigâs, kad Frantſchu rewoluzijas ſihmes ari Wahziju padarija nemeerigu, daſchi zilweki ſahka pahrdomat, waj rupjo, tumſcho tautu newaretu labot, kad winu mahzitu. Daſch'daſchadi preekſchlikumi tika taiſiti, daſch'daſchadi plahni ſaſtahditi, — bet neweenam ne-iſdewahs ſawas domas tik labi iſteikt un tahs zaur darbeem par derigahm peerahdit, nekâ Schweizeetim Peſtalozzim. Zeram tamdehl, ka laſitajeem buhs pa prahtam, ka tos eepaſihſtinam ar wina dſihwes gahjumu, un, labaka pahrſkata dehl, to eedalam wairak nodalâs.

Peſtalozza jauniba.

Peſtalozzis ir dſimis 12. Janwarî 1746. gadâ Zirikê, kur wina tehws bija paſihſtams kâ iſweizigs ārſts. Tehws tika ſehnam jau ſeſtajâ gadâ zaur nahwi laupits. Ar ruhpehm apkrautais wihrs, uſ nahwes gultas guledams, peeſauza pee ſewis kalponi Babeli, kura tikai ne ſen atpakaſ bija eenahkuſi wina namâ, bet jau ſchinî ihſajâ laikâ bija iſrahdijuſees kâ wiſai uſtizigs un prahtigs zilweks, un ſazija winai: „Deewa dehl, ne-atſtahj manu ſeewu. Kad es nomirſtu, tad ari wina ir pagalam, un mani behrni*) nahks ſweſchâs, zeetâs rokâs."

„Es ne-atſtahſchu juhſu kundſi, kad juhs mirſeet," Babele atbildeja. „Kad winai manis waijaga, tad es pee winas paleeku lihdſ nahwei!"

Wina tureja wahrdu. Peſtalozzis ſaka, ka ſchi uſtiziba eſot winas augſtahs, weenkahrſchahs un deewabihjigahs tizibas augļi.

Peſtalozza dſihwe bija kluſa un weentuliga. Behrni reti kad drihkſteja iſeet uſ eelas un klaijumâ, lai, kâ Babele domaja, aiſtaupitu drehbes. Weenigi iſtabâ uſauguſchais ſehns tika no ſaweem ſkolas beedreem, ſawas neweiklibas dehl, daſchu labu reiſu iſſmeets; tomehr leelakâ daļa to, wina labſirdibas un pakalpibas dehl, mihleja.

Skolas brihwlaikus Peſtalozzis ik gadus pawadija pee Hengas ſahdſchas mahzitaja, ſawa weztehwa. Wetſcha deewabihjiba un ruhpigâ gahdaſchana par ſahdſchas ſkolu darija uſ ſehnu leelu eeſpaidu. Wezais Peſtalozzis apleezina, ka winſch jau ſawâ jaunibâ eſot manijis, zik fabrikas darbs eſot behrneem kaitigs: pirms winſch tos eſot redſejis mundrus un weſelus ſahdſchâ ſpehlejotees, un wehlaku tee winam eſot iſrahdijuſchees nowihtuſchi un ſakrituſchi. Jau toreiſ winſch eſot jutis wehleſchanos, palihdſet nabaga tautai. Wina ſkolotaji, Bodmers un Breitingers, to peepildija ar zeeniſchanu pret wezajeem laikeem un ſcho laiku waronu paſch'uſupureſchanahs ſpehku un tehwijas mihleſtibu, kâ ari ar ahrejas bagatibas un ahreja goda nizinaſchanu. „Nepadodees łaunumam, bet turees tam duhſchigi pretim!" Scho teikumu ir Peſtalozzis no Bodmera eemahzijees un ſawâ muhſchâ ſtingri peekopis.

Jaunibas karſtumâ winſch peeweenojahs kahdai no Lawatera un ta domu beedreem dibinatai ſabeedribai, lai karotu preti netaiſnibai un apſpeeſchanai. Tamdehl naw ari nekahds brihnums, ka wina ſiltâ ſirds tapa wareni aiſgrahbta no Ruſoa Emila, lai gan winſch wehlaku, kâ ſirmgalwis, pahr ſcho grahmatu dod ſliktu ſpreedumu, to noſaukdams par ſapnu grahmatu.

Eſaſahkot bija Peſtalozza noluhks, palikt par mahzitaju. Bet ilgoſchanahs pehz plaſchaka darb'lauka tautas labâ, warbuht ari pirmâ ſpredika ne-iſdoſchanahs — to pamudinaja, ſcho zeļu atſtaht un peegreeſtees teeſas leetu ſinibai. Bet ari ſchè winam nebija nolemts palikt. Deews winu bija preeksch ziteem zeļeem iſredſejis.

Peſtalozzim toreiſ bija jaunibas draugs, wahrdâ Buntſchlis. Tas, ar kruhſchu ſlimibu uſ nahwes gultas guledams, kâ paredſedams, uſ winu ſazija: „Iſmeklejees ſew meerigu, kluſu dſihwes zeļu un neelaidees nekad bailigâs dariſchanâs, ja tew naw zilweka, kas tew uſtizigi palihdſ ar meerigu un aukſtu zilweku un leetu paſihſchanu." — Pehz drauga nahwes Peſtalozzis pats gruhti ſaſlima. Pehz ahrſtu padoma, winam waijadſeja uſ kahdu laiku atteiktees no ſaweem ſiniſkajeem darbeem. Winſch gahja wehl tahłak! Reiſ tas ſadedſinaja wiſus ſawus manuſkriptus un dewahs 1767. gadâ uſ Kirchbergu, pee Bernas, pee ſemkopja Tſchiffeła, kurſch bija paſihſtams it ihpaſchi zaur ſawu ſarkanuma ſahlu audſinaſchanu. „Kâ ſapnojoſchs pilſonis es atnahzu, kâ ſapnojoſchs ſemkopis es aiſgahju," tâ Peſtalozzis pats ſaka.

Peſtalozza mehginajumi Neihofâ.

Peſtalozza ahtrais gars winu dſina, Kirchbergâ redſeto ſarkanuma ſahłu kulturu paſcham iſmehginat. Birſeldes plaſchajâ klaijumâ, Aargauâ, winſch 1768. gadâ nopirka 15 morgenus ſemes par 230 gulſcheem. No kahda Zirikes tirgotaja ar eewehrojameem naudas lihdſekłeem pabalſtits, winſch ſcho ſawu peederumu pamaſam paleelinaja uſ 90 lihdſ 100 morgeneem. Rudenî 1769. gadâ winſch ſalaulajahs ar Annu Schulthes. Kreetnajai meitſchai, kahda bagata Zirikes tirgotaja meitai, Peſtalozzis bija plaſchi jo plaſchi iſſtahſtijis ſawa muhſcha mehrkus un tai jau eepreekſchu ſazijis, ka wina muhſchs nepaeeſchot beſ eewehrojameem, łoti bailigeem darbeem. Seewa buhſchot wina ſirds draudſene, bet winſch arweenu tureſchot peenahkumus pret tehwiju aukſtakus, nekâ peenahkumus pret laulato draudſeni. Wina ir tam ilgu laiku bijuſi uſtizigs palihgs un ir winam daudſ zeeſchanu palihdſejuſi neſt. Laulatais pahris wiſpirms dſihwoja Mihligas ſahdſchâ, pee Reiſas kraſteem; 1771. gadâ wini pahrwadajahs uſ Neihofu. Neihofa bija Italeeſchu garſchâ buhweta waſaras mahja; Peſtalozzis winu bija lizis ſawâ muiſchâ uſzelt.

Behdu deenas peenahza drihſ ween. Sarkanuma ſahłu audſinaſchana ne-iſdewahs; Zirikes tirgoſchanas nams panehma ſawu aiſtapinato kapitalu atpakaſ, un Peſtalozzis atradahs leelâ naudas waijadſibâ. Tomehr wina duhſcha wehl nebija ſalauſta. Winſch apnehmahs ſemkopibu turpinat un ar to ſaweenot nabagu behrnu audſinaſchanas eeſtahdi. Preeksch ſchi, ar eekſchkigu pahrleezinaſchanos faſtahditâ plahna iſdariſchanas Zirikê, Bernâ un Baſelê Peſtalozzim daudſ labprahtigu roku paſneedſa palihgu. Neihofas nabagu eeſtahde tika atwehrta 1775. gadâ, un drihſ ween tur jau bija 50 audſekłu. Schai eeſtahdei bija tas noluhks, behrnus waſarâ ar lauka darbeem un ſeemâ ar wehrpſchanu un auſchanu nodarbinat, un winus pee tam tai paſchâ laikâ ari mahzit.

(Turpmak wehl.)

*) Beſ Jndrika winam wehl bija diwi behrni, kahds wezaks dehls, kas agri nomira, un meita, kuru aiſprezeja uſ Leipzigu.

Dahwanas.

Jelgawas eezirkna-komiteja preeksch Ewang.-Lutera palihdſibaslahdes ir no Dezembera mehneſcha pagahjuſchâ gadâ, kad ſchahdas dahwanas beidſamo reiſ tika iſſludinatas, atkal ſanehmuſi ſchahdus dahwinajumus: No Dobeles Wahzu draudſes 33 rubł.; no Salahsmuiſchas dr. 42 rubł.; no Zodes dr. 11 rubł.; no Witebſkas-Polozkas dr. 6 rubł. 85 kap.; no Jaunpils dr. 56 rubł.; no Leſtenes-Struteles dr. 53 rubł.; no Meſchotnes dr. 50 rubł.; no Wahnes dr. 13 rubł.; no Bauſkas Wahzu dr. 29 rubł.; no Sabiles dr. 131 rubł.; no Birſeê dr. (gada-dahwana) 55 rubł.; no Birſes dr. (weenreiſiga dahwana) 35 rubł.; no Cezawas-Lambertu dr. 45 rubł.; no Taurogas dr. 58 rubł.; no Blihdenes dr. 200 rubł.; no Blihdenes dr. preeksch Jehkabſchtates 50 rubł.; no Seſawas dr. 30 rubł.; no Kalnamuiſchas dr. 10 rubł. 38 kap.; no Bauſkas Latw. dr. 25 rubł.

Jelgawâ, 19. Janwarî 1891.

Otto Weſtermann,
Ewang.-Lut. palihdſ.-lahdes Jelg. eezirkna-kom. kaſeeris.

---

teizees no jaukas, ſpoſchas nahkotnes, behdas un raiſes tai weetâ peenemdams. Tas buhtu gan łoti nepareiſi bijis; jo ari Tehkla winam ſawu nahkotni bija upurejuſi lihdſ pehdejam.

Starp zitu, es gribeju Tehklu no Bittenfelda zaur to atbaidit, ka to par kruhſchu ſlimibu deweju. Mana paredſeſchana peepildijahs pehdejôs gadôs. Wini nebija abi preeksch ſchihs dſihwes augušchi.

Mana meita Tehkla dſemdeja meitinu, — bet wina ſamakſaja to ar ſawu dſihwibu. Winas wihram tas tik łoti kehrahs pee ſirds, ka tas drihſ pehz winas nahwes zeeti ſaſlima. Apdomajeet manu toreiſejo ſtahwokli! Tehkla nomiruſi, mans ſnots ſlims, beſ eenahkumeem, un pee tam maſais behrninſch, — un es weena lai wiſus uſtura un apgahdaju! Es neſinaju wairs, pateeſi, kâ palihdſetees. Bittenfelds bija jau wairak reiſu ſawam tehwam rakſtijis, — bet beſ atbildes. Schinî nopeetnajâ brihdî winſch wehl reiſ rakſtija, tam ſawu behdigo ſtahwokli tehlodams, un mums par brihnumu, tagad ſanehmahm no wina atbildi. Pahr dehla nopeetno ſlimibu dſirdejis, tas wairs nekawejahs, to atkal ſawâ namâ uſnemt, — bet beſ manis un wina maſahs meitinas, Lihſinas.

Schis noſazijums bija łoti zeets, bet muhſu nelaime wehl jo leelaka. Ar labako gribu es neſpehju winus abus apgahdat, — un lai gan man gruhti nahzahs, es peerunaju Bittenfeldu, ſcho noſazijumu peenemt. Zik gruhti ſchim labam, teizamam zilwekam nahzahs, no mums ſchkirtees, to newaru jums apraksſtit; tomehr winſch bija tiklab meeſigi, kâ garigi ſalauſts un neſpehja wairs ſewi un ſawejus aiſſargat. Tâ tad winſch atgreeſahs atpakaſ pee ſawa tehwa un es atnahzu uſ ſcheijeni, kur, gruhti, ſuhri ſtrahdadama, preeksch ſewis un nabaga Lihſinas nopelnu pahrtiku.

Tagad nu juhs ſineet wiſu manu dſihwes gahjumu. Tas ir gan weenkahrſchs, bet tomehr deewsgan dihwains. Tagad nu man nahkahs wezuma deenâs jo ſtipraki puhletees, lai waretu maſajai Lihſinai peenahzigaku nahkotni ſagahdat."

Kordel kundſei bija adiklis iſſlihdejis iſ rokahm. Ar leelako uſmanibu ta klauſijahs ſawas kaiminenes ſtahſtijumu. Neweens wahrds tai nepagahja garam, labi ne-apſwehrts un ne-apdomats.

„Jums ir łoti ſuhrs liktenis bijis, Strauber kundſe! Es jau no eeſahkuma domaju, ka Lihſina nepeeder pee muhſu kahrtas, atraſdama pee tahs ſewiſchkas ihpaſchibas, proti ka wina ir no augſtaka dſimuma. Redſi tikai, maſâ Lihſina dſimuſi baroneſe Bittenfeld! Kas ſin, kahda nahkotne winai wehl gaidama!"

„Ja, kauns un apſmeeklis gaida winu!" wezene behdigi atbildeja. „Kâ nabadſi wini padſihtu to no ſawahm durwim, ja ta reiſ eedroſchinatos tur peeklauwet. Tizeet man, winſch zeetſirdigais, wezais wihrs, kurſch ſawu weenigo dehlu atſtuhma no ſewis, ne-apſchehlojees ari pahr ta behrnu! Es paſihſtu zilwekus łoti teizami. Jr gan iſnehmumi ſtarp tahdeem, — bet to ir łoti maſ!"

Laiks bija nemanot aiſtezejis. Wezais ſeenas pulkſtenis pawehſtija jau weenpadſmito ſtundu. Strauber kundſe peezehlahs un ar behdigu prahtu dewahs atpakaſ uſ ſawu maſo jumta iſtabinu. Schi labâ dwehſele newareja nemaſ eedomatees, kâ tas eeſpehjams, dſimuſei baroneſei ſtahwet ar kailahm kahjahm uſ auksteem akmeneem! Wina jo zeeti apnehmahs, otrâ deenâ tai nopirkt jaunas kurpes un ſekes. Wairak ta ari neſpehja Lihſinas behdigo ſtahwokli pahrlabot.

III.

Guſtis ſahka apmeklet tuwejo ſkolu. Sew par leelako nepatikſchanu, tas atrada abus brahłus, ſawus eenaidneekus, tur jau preekſchâ. Satikſme ſtarp ſcheem bija łoti auksta. Tomehr ſkolas dſihwe tos drihſ weenoja, tâ ka beidſot tee itin labi ſawâ ſtarpâ ſadſihwoja. Tikai weenâ ſinâ tee newareja ne buht weenotees, — tas bija maſahs Lihſinas dehł. Jau pee pirmahs eedraudeſchanahs, Guſtis iſteizahs, ka tee nedrihkſt wairs maſo meiteni peejokot un apſmeet, kas lihdſ ſchim wineem bija leelakais preeks. Tiklihdſ tam lihdſigs atgadijums atkahrtojahs, peetika jau ar weenu weenigu draudoſchu Guſta ſkateenu. Ari wina bagatigi apdahwinatâ rotalu kaſtite bija ihſts magnets, kas tos ar ne-atturamu waru peewilka. Wini tureja par prahtigaku, neeka maſahs meitenes dehł ar to nekad wairs nekildotees.

Ari pee Guſta mahtes maſâ meitene iſpelnijahs ihpaſchu eewehribu, kura to, pehz ihſas eepaſihſchanahs ar wezmahti, daudſreiſ ſawâ dſihwoklî uſnehma un bagatigi apdahwinaja. Ar ihſtu, behrniſchku mihleſtibu un padewibu ta peekehrahs ſawai labdaritajai.

Guſtis iſturejahs pret Lihſinu kâ tahs aiſſtahwis. Winſch atdewa tai dalu no ſawa palaunadſcha un dahwinaja tai ari daſchas ſawas rotaļas. Daſch'reiſ winſch tai laſija kahdu ſtahſtinu preekſchâ, kurſch tam it ihpaſchi patika; un beidſot arweenu peemetinaja, ka ari winſch reiſ tahds pat buhſchot, kâ ſtahſtinâ tehlotais waronis.

Rudens bija pagahjis un Seemas-ſwehtki itin nemanot atnahkuſchi. Guſtis gawileja pee ſkaiſti apkahrtahs eglites. Peepeſchi winſch tapa kluſs un behdigs; wina azis pildijahs ar aſarahm, un pee mahtes peeglauſdamees, tas kluſi ſazija: „Mammiņ', Lihſina naw pateeſi neka dabujuſi! Waj drihkſtu winai kahdu dalu no ſawahm dahwanahm aiſneſt?"

Labſirdigâ kundſe nebija nabaga bahreniti aiſmirſuſi. Dahwanas preeksch winas ſtahweja jau noliktas. Kahdas juhtas pahrnehma winas mahtes ſirdi, atrodot pee ſawa weenigâ behrna ſchahdas ihpaſchibas! Mihleſtibas pilna ta ſpeeda to pee ſawahm kruhtim un, to ſkuhpſtidama, ſazija: „Ja, mans mihkais labais Guſti, to tu wari darit! Tè buhs ari manas dahwanas preeksch wtnas. Aiſneſ tu tahs winai, — tad ta preezaſees wehl jo wairak!"

„Mammiņ', es ſazſchu, ka Kriſtus behrninſch winai to wiſu atneſis! Lihſina wehl to tizehs!"

Strauber kundſes tumſchajâ iſtabinâ maſâ Lihſina ſehdeja pee loga un luhkojahs ſehrigi uſ kaiminu logeem, kuri tapa arweenu gaiſchaki. Ihpaſchi uſ weena nama logeem ta neſpehja deewsgan noſkatitees, iſ kureem waſka ſwezſchu gaiſma jo gaiſchi atſpihdeja burwigâ greſnumâ pahr ſneega balto ſemes ſegu. Tur ſtahweja Guſta Seemas-ſwehtku eglite, — ne-iſdibinajamais brihnums, kuru wina tikai pehz ſawa bagatâ drauga apraksſta paſina. Nekad ta wehl nebija preezigi un lihgſmi Seemas-ſwehtku wakaru ſwinejuſi. Ari tagad liktenis to tai nenolehma.

Bija tumſchs un auksts nabadſigajâ buhdinâ. Wezmahte wehl nebija pahrnahkuſi, un kamehr Lihſina uſ apgaiſmotajeem kaiminu logeem luhkojahs, ta ſanehma ſawas maſahs rozinas un kluſi luhdſahs: „Mihkais Kriſtus behrniņ', waj Tu pee manis nekad nedomâ? Apdahwini ari mani ſchinî preezigajâ wakarâ!"

Tè durwis kluſu atwehrahs. Burwigs gaiſchums atſpihdeja zaur atwehrto ſchkirbu. Winas maſâ ſirſnina apſtahjahs aiſ iſbailehm pukſtet, — waj tad Kriſtus behrninſch pateeſi winu bija paklauſijis un atnahzis! — Tas bija Guſtis ar ſibnoſchahm azim un ſtarojoſchu ſeiju. Winſch neſa weenâ rokâ maſu egliti, ſpiguloſchu bagatajâ ſwezſchu gaiſchumâ un apkahrtu ar wiſadeem ſaldumeem, un otrâ rokâ kurwiti, kurâ daſchadas dahwanas preeksch winas un wezmahtes atradahs. Winſch bija tihri apſtulbis aiſ uſbudinaſchanas.

„Lihſiņ', Lihſiņ', redſi, ko Kriſtus behrninſch tew dahwina! Winſch man wiſu to eedewa, lai tew atneſot. Ari man Winſch atneſa dauds jauku dahwanu! Nihtâ agri atnahz pee manis, — tad tahs wiſas apſkatiſimees!"

Winſch nolika ſawu patihkamo naſtu uſ wezâ galda un aiſſkrehja atkal gawiledams. Winſch wehl dſirdeja, kâ maſinâ preezigi iſſauzahs: „Es pateizos Tew, es pateizos Tew, mihkais Kriſtus behrniņ!"

Winſch jau labi ſinaja, ka wina tizehs, ko tas tai teiks!

(Turpmak wehl.)

Drupas un druſkas.

Pahrbaudi!

Łoti labi un derigi padomi, kurus kahds gudrs prahtneeks iſprowejis un par derigeem atradis:

1. Kad maiſes truhkſt, tad ehd kringełus.
2. Kad tabakas truhkſt, pihpè zigarus.
3. Kad neſpehji ſirga nopirkt, tad pirz kehwi.
4. Kad radi un draugi tewi atmet un nemihlè, tad ſaderi ar eenaidneekeem meeru un dſihwo kâ grahfs.

Lai nu katrs dara, kâ grib, bet es gan dariſchu pehz ſcheem 4 padomeem. Bagati jau war darit, kâ patihk, bet man nabagam jadara, kâ ſpehju. Zereju, ka ſchos padomus daudſi peenems. i. s.

Prahtiga meita.

Guſte: Ko tu domâ, Doriņ', kas mums waijadſigaks, ſaule waj mehneſs?

Dore: Nu, ſaprotams, ka mehneſs! Pa deenu jau tà-kà-tà ir gaiſchs!

Augſtſirdigi.

A.: „Kad waru zeret, ka juhs man aiſmakſaſeet, grahſa kungs?"
B.: „Arweenu, mihkais draugs!" *A*

Scharadas uſminejums.

(Skat. 3. nummurâ.)

Ode — Bode — Kode — Lode — Mode.

(Uſminejuſchi: Schultza Bertha, St—lu Eduards, Pa—pu Janzis, P—u O—a, A. Benſon, M. Phyſik, Jelgawâ; Jahnis, Andrejs un Janis Otauk-Roſenberg, Nihzê; Mahrtinſch Weidemann un Pehteris Striks, Ratiſchkôs; Lihkiſas jkdſe, Schkibê; Budelu Janis, Blihdenê; Eberhard Buchalandus jun., Kabilê; Liſete Schwarzbach jkdſe, Kalnazeemâ; K. K....n, Maſ-Agunſtê.)